

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Випускна робота бакалавра

**на тему «Доходи і витрати підприємства: оцінювання складу,
структури та динаміки»**

Виконала: студентка 4-го курсу, групи 402-ЕФ
Спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Гайморот О.І.
Керівник: к.е.н., доцент Філонич О.М
Рецензент: директор ТОВ «Полтавський завод
продтоварів «Світанок»,
Христофоров Ю.В.

Засвідчую, що в цій роботі немає запозичень із
праць інших авторів без відповідних посилань
Гайморот О.І.

Підтверджую достовірність даних, використаних
у роботі
Гайморот О.І.

Полтава, 2023 року

АНОТАЦІЯ

Гайморот О.І. «Доходи і витрати підприємства: оцінювання складу, структури та динаміки». Рукопис. Випускна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2023.

Робота містить 96 сторінок, 20 таблиць, 23 рисунки, список літератури з 67 джерел та 3 додатки.

Ключові слова: доходи, витрати, фінансові показники, фінансовий стан, ділова активність, грошові потоки, надходження, витрачання, прибутковість, підвищення дохідності, мінімізація витрат.

Мета роботи – визначення теоретико-методичних основ оцінювання доходів і витрат підприємства та виявлення напрямів підвищення доходів й оптимізації складу і структури витрат в кризових умовах.

Об'єктом дослідження є процеси формування доходів і витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні і практичні засади оцінювання складу, структури й динаміки доходів і витрат підприємства.

У випускній роботі розглянуто комплекс питань, пов'язаних із теоретичним визначенням та дослідженням основних сутнісних характеристик й класифікації доходів і витрат підприємства, узагальненням методичних підходів до її оцінювання, проведенням аналізу складу, структури й динаміки доходів і витрат підприємства в системі основних фінансових показників його діяльності та виявленням напрямів підвищення доходів й оптимізації витрат підприємства в кризових умовах.

ANNOTATION

Haimorot O.I. "Income and expenses of the enterprise: assessment of composition, structure, and dynamics". Manuscript. Graduation thesis for the first (bachelor's) level of higher education in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance" – National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic", Poltava, 2023.

The work contains 96 pages, 20 tables, 23 figures, bibliography from 67 sources and 3 appendices.

Keywords: income, expenses, financial indicators, financial condition, business activity, cash flows, receipts, spending, profitability, increasing profitability, minimizing expenses.

The purpose of the work – to determine the theoretical foundations and methodical bases for estimating the company's income and expenses and identifying directions for increasing income and optimizing the composition and structure of expenses in crisis conditions.

The object of study is the income and expenses formation processes of JSC "Lviv Confectionery Factory "Svitoch"

The subject of research is theoretical, methodical and practical principles of assessing the composition, structure and dynamics of the company's income and expenses.

The final work considers a set of issues related to the theoretical definition and research of the main essential characteristics and classification of the company's income and expenses, generalization of methodological approaches to its evaluation, analysis of the composition, structure and dynamics of the company's income and expenses in the system of the main financial indicators of its activity, and identification of directions for increasing the company's income and optimizing expenses in crisis conditions.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1. Поняття та основні сутнісні характеристики доходів і витрат підприємства.....	6
1.2. Класифікація доходів і витрат суб'єкта господарювання.....	11
1.3. Методичні підходи до аналізу складу, структури та динаміки доходів і витрат підприємства.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОСНОВНИХ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ ЇЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ.....	28
2.1. Характеристика фінансового стану та ділової активності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».....	28
2.2. Аналіз грошових потоків підприємства.....	45
2.3. Оцінювання структури та динаміки доходів і витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».....	54
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА.....	65
3.1. Виявлення резервів підвищення дохідності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».....	65
3.2. Рекомендації з мінімізації витрат підприємства в кризових умовах.....	74
ВИСНОВКИ.....	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	89
ДОДАТКИ.....	96

				ВР	402-ЕФ	19083	
	П. І. Б.	Підпис	Дата				
<i>Розроб.</i>	<i>Гайморот О.І.</i>			<i>Доходи і витрати підприємства: оцінювання складу, структури та динаміки</i>	Літ.	Арк.	Акрушів
<i>Перевір.</i>	<i>Філонич О.М.</i>				3	96	
<i>Н. Контр.</i>	<i>Маслій О.А.</i>				<i>Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування</i>		
<i>Затверд.</i>	<i>Птаценко Л.О.</i>						

ВСТУП

Основною метою діяльності підприємства реального сектору економіки в ринкових умовах є максимізація прибутку при мінімальних витратах із паралельним підвищенням якості його продукції. Досягнення цієї мети передбачає збільшення виручки від реалізації продукції (робіт, послуг), що є найголовнішим джерелом доходів підприємства, з одночасною оптимізацією витрат обігу.

Сучасні виклики воєнного стану, невизначеність та ризиковість виробничо-господарської діяльності в Україні зумовлюють необхідність пошуку суб'єктами підприємництва додаткових напрямів отримання доходів. Саме отримання достатнього обсягу доходів є основою самофінансування підприємства в несприятливих умовах зовнішнього середовища за умови, що їх розмір достатній для покриття реалізаційних витрат підприємства, виконання ним зобов'язань перед бюджетом, іншими контрагентами та утворення чистого прибутку як основного джерела фінансових ресурсів для подальшого економічного розвитку бізнесу.

У цьому контексті актуалізується проблематика дослідження доходів і витрат підприємства, їх складу, структури та динаміки, адже саме доходи та витрати підприємства являють собою одні з головних узагальнюючих показників ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства, котрі визначають величину отриманого ним прибутку.

Метою цієї дипломної роботи є визначення теоретико-методичних основ оцінювання доходів і витрат підприємства та виявлення напрямів підвищення доходів й оптимізації складу і структури витрат в кризових умовах.

Для досягнення зазначеної мети у роботі поставлені наступні завдання:

– надати теоретичне визначення та дослідити основні сутнісні характеристики й види доходів і витрат підприємства;

- охарактеризувати методичні підходи до аналізу складу, структури та динаміки доходів і витрат підприємства;
- дослідити основні фінансові показники діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»;
- проаналізувати грошові потоки на підприємстві;
- оцінити структуру та динаміку доходів і витрат підприємства;
- виявити резерви підвищення дохідності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»;
- обґрунтувати шляхи мінімізації витрат підприємства в кризових умовах.

Об'єктом дослідження є процеси формування доходів і витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні і практичні засади оцінювання складу, структури й динаміки доходів і витрат підприємства.

Для виконання поставлених завдань у дипломній роботі використанні загальнонаукові методи дослідження (аналізу, синтезу, класифікації, порівняння, узагальнення) та статистичні (табличний, графічний, факторний аналіз).

Теоретико-методичною основою дипломної роботи є нормативно-правові акти, монографії, підручники, публікації у фахових економічних журналах, збірниках наукових праць авторів за обраною проблематикою дослідження. Інформаційною базою для аналітичного дослідження та формування практичних рекомендацій є річна фінансова звітність АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2019-2021 роки.

Структура дипломної роботи визначена метою та завданнями і включає вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел та додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття та основні сутнісні характеристики доходів і витрат підприємства

Метою діяльності будь-якого суб'єкта підприємництва є отримання та максимізація прибутку. Саме прибуток є кінцевим фінансовим результатом діяльності підприємства, який формується виходячи з отриманих доходів та понесених витрат. Величина отриманих доходів визначає ефективність бізнесу та виступає основою його самофінансування при умові, що їх вистачає для покриття витрат фінансово-господарської діяльності, виконання всіх зобов'язань підприємства перед контрагентами й формування чистого прибутку. Тому оцінювання доходів і витрат підприємства, їх складу, структури і динаміки – важливе завдання в контексті підвищення ефективності бізнесу.

Проблематика визначення економічної сутності доходів і витрат підприємства розглядається здебільшого у тісному взаємозв'язку з категорією «прибуток» у працях багатьох українських і закордонних науковців, зокрема, А. Сміта, Дж. Мілля, В. Парето, І.О. Бланка, Л.Г. Медвідь, Н.М. Гудзенко, В.В. Сопко, Т.Г. Камінської, Є.В. Мниха, Н.М. Шмигалья, Н.М. Бондаря, Ф.Ф. Бутинця, Ю.Я. Литвин, В.М. Добровського, В.О. Озерана, Л.К. Сук, Д.М. Фесенко та інших. При цьому варто відмітити суттєві відмінності у підходах до трактування сутності цих понять та наявність широких дискусій у їх категоріальному визначенні.

Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, яке призводить до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників) [1]. Таке трактування поняття доходу підприємства переважно базується на терміні «економічна ви-

года». Проте серед економістів, які розглядали поняття «дохід» і дали йому чітке визначення, існують й інші підходи до його трактування. Визначення вчених подані у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Систематизація підходів до визначення економічної сутності поняття
«дохід» підприємства

Автор	Визначення
Бутинець Ф.Ф.	Дохід (виручка) – це потік грошових коштів та інших надходжень за певний період, отриманий від продажу продукції, товарів, робіт, послуг.
Мочерний С. В.	Дохід – це різниця між виторгом з реалізації продукції, робіт та послуг і вартістю матеріальних витрат на виробництво та збут цієї продукції. До матеріальних витрат у визначенні доходу зараховують вартість використаних у процесі виробництва матеріалів, виробів, конструкцій, палива та енергії, а також амортизаційних відрахувань, кошти на соціальне страхування та ін.
Біла О.Г.	Дохід від основної діяльності підприємства – це грошові надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), його внесок у валовий внутрішній продукт країни.
Продіус Ю.І.	Дохід – це виручка від реалізації продукції (робіт, послуг) за вирахуванням матеріальних витрат. Він є грошовою формою чистої продукції підприємства, тобто охоплює оплату праці та прибуток.
Камінська Т.Г.	Доходами організації визнаються збільшення економічних вигод протягом звітного періоду внаслідок надходження активів і / або підвищення їх вартості, і/або зменшення зобов'язань, які приводять до збільшення капіталу організації, за винятком внесків власників.
Блонська В.І.	Дохід підприємства – це надходження, одержані внаслідок його господарської діяльності за певний період часу у вигляді конкретних економічних вигод, отриманих внаслідок використання у господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів в умовах прийняттого рівня підприємницького ризику.

За результатами узагальнення наукових підходів до визначення економічної сутності поняття «доходи» слід зазначити, що їх часто ототожнюють із виручкою підприємства. Проте, вважаємо, що більш об'єктивною є точка зору, згідно з якою доходи – значно ширше поняття, котре, в тому числі, включає в себе виручку від реалізації товарів, робіт, послуг. При цьому дохід, крім виплат, які пов'язані із основною діяльністю підприємства, складають й інші надходження, зокрема, інвестиції, позики, відсотки за депозитами, ком-

пенсації від клієнтів, фінансова допомога та інші незаплановані надходження.

Порівняльна характеристика поняття «доходи» і «виручка» надана А.Ю. Козаченко [8] й наведена у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Сутнісна характеристика поняття «дохід» у порівнянні з виручкою і прибутком підприємства

Поняття	Сутність	Взаємозалежність	Важливість	Розрахунок
Виручка	Фінансові надходження за реалізацію підприємством продукції, надання послуг	Виручка є основною, але не єдиною частиною доходу	Основа формування фінансових результатів діяльності підприємства	Виручка не може бути меншою або дорівнювати нулю. Від'ємний результат неприпустимий для бізнесу
Дохід	Надходження від різних видів діяльності підприємства (операційної, фінансової, інвестиційної), а не лише від продажу ним товарів й надання послуг	Дохід не залежить від прибутку. Дохід більший або дорівнює виручці, проте не буває менший	Для економічного зростання підприємства дохід є обов'язковим, адже без нього компанія не зможе отримати прибуток	Дохід може мати як позитивне, так і негативне значення
Прибуток	Отримані підприємством доходи за мінусом витрат, включаючи податки	Розмір прибутку прямо пропорційно визначається обсягом отриманого доходу	Прибуток – це винагорода за ризик, який приймає підприємець, і використовується для зростання бізнесу	Прибуток може мати як позитивні, так і негативні значення. При підрахунку прибутку треба враховувати не тільки доходи, а й витрати підприємства

У сучасній західній і українській науковій літературі дохід, розглядається також і як одна з ключових величин у теорії оподаткування та податковому законодавстві. Для цілей оподаткування він трактується як загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, так і за її межами.

Отже, дохід – надзвичайно поширене, часто застосовуване та водночас надзвичайно багатозначне й неоднозначне в тлумаченні поняття, що використовується у різноманітних значеннях. У сучасних умовах термін «дохід» починає набувати ширшого значення і категоріального визначення: по-перше – як основне джерело прибутку; по-друге – як складна за структурою категорія, що вимагає теоретичного й методологічного уточнення.

Вирішальний вплив на фінансовий результат діяльності суб'єктів господарювання окрім доходів справляють понесені ними витрати. Важливою умовою успішної діяльності підприємств є досягнення оптимального рівня витрат на виробництво, внаслідок чого зросте конкурентоздатність продукції та стане реальним досягнення довгострокового економічного зростання підприємств. В економічній літературі зустрічається багато визначень терміна «витрати», деякі з яких наведено в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Систематизація підходів до визначення економічної сутності поняття
«витрати» підприємства

Автор	Визначення
Кривенко К.Т., Савчук В. С., Беляєв О. О.	Витрати – грошове вираження використання виробничих ресурсів, у результаті якого здійснюється виробництво і реалізація продукції
Бланк І. А.	Витрати – виражені у грошовій формі поточні витрати трудових, матеріальних, фінансових й інших видів ресурсів на виробництво продукції
Кулішов В. В., Вербило О.Ф., Мних Є.В.	Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками).
Шим Джей К., Турило А. М., Кравчук Ю. Б.	Витрати – показник у грошовому вираженні кількості ресурсів, використаних для досягнення певної мети
Івашкевич В.Б.	Витрати – це відтік або інше використання активів і (або) виникнення кредиторської заборгованості в результаті відвантаження або виробництва товарів, надання послуг або здійснення інших операцій, які є основою діяльності господарюючого суб'єкта.
Мельник Л. Г., Карінцева О. І.	Витрати – це прямі і непрямі витрати, фактичні і можливі виплати або упущена вигода, необхідні для того, щоб залучити й утримати ресурси в межах даного напрямку діяльності

Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» витрати – це зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками) [1].

Узагальнивши наявні визначення витрат варто зазначити, що існують підходи до їх сутнісної характеристики з точки зору бухгалтерського обліку і з точки зору економічної теорії. Витрати – це загальноекономічна категорія, яка характеризує використання різних речовин і сил природи в процесі господарювання. Тобто з точки зору економічної теорії під витратами розуміють суму грошей, яку використано на будь-який ресурс, обраний для виробництва продукції, з урахуванням втрачених можливостей від їх альтернативного використання. З бухгалтерської точки зору, витрати – це тільки конкретні витрати ресурсів. Наявність різних точок зору щодо сутності витрат обумовлена різними підходами у поглядах на природу економічного буття взагалі, і виробничого процесу, зокрема [14].

Аналізуючи тлумачення сутності витрат у науковій літературі, очевидно, що дослідникам облікового напрямку імпонує визначення, наведене в НП(С)БО 1. Це визначення передає зміст витрат діяльності, які відображаються у Звіті про фінансові результати, але не виражає сутності категорії «витрати виробництва» на рівні виробничого процесу, оскільки відпуск сировини і матеріалів у виробництво не супроводжується зміною розміру ані активів, ані пасивів підприємства, а призводить до змін у структурі активів підприємства.

Отже, доходи і витрати – це одні з найважливіших і водночас складні економічні категорії, які пов'язані з формуванням прибутку підприємства, мають безпосередній вплив на цей показник та дозволяють забезпечити підвищення ефективності бізнесу. Тому оцінювання їх складу, структури й динаміки має важливе значення в контексті формування заходів, направлених, з одного боку, на зростання доходів, а з іншого – на контроль і регулювання витрат з метою максимізації прибутку підприємства.

1.2. Класифікація доходів і витрат суб'єкта господарювання

Для аналізу й оцінювання складу та структури доходів і витрат підприємства важливе значення має їх класифікація, тобто поділ на окремі види за певними загальними ознаками закономірними зв'язками між ними. При чому, чим більше виділено ознак класифікації, тим вищий ступінь пізнання доходів і витрат. Необхідність в різних класифікаціях доходів і витрат зростає з ускладненням господарської діяльності підприємства. Вона є передумовою успішної організації планування, обліку, контролю й аналізу доходів і витрат.

Розглядаючи різновиди доходів підприємства найбільш важливою з аналітичної точки зору є їх класифікація за видами діяльності: від основної діяльності, інвестиційної та фінансової діяльності (рис. 1.1).

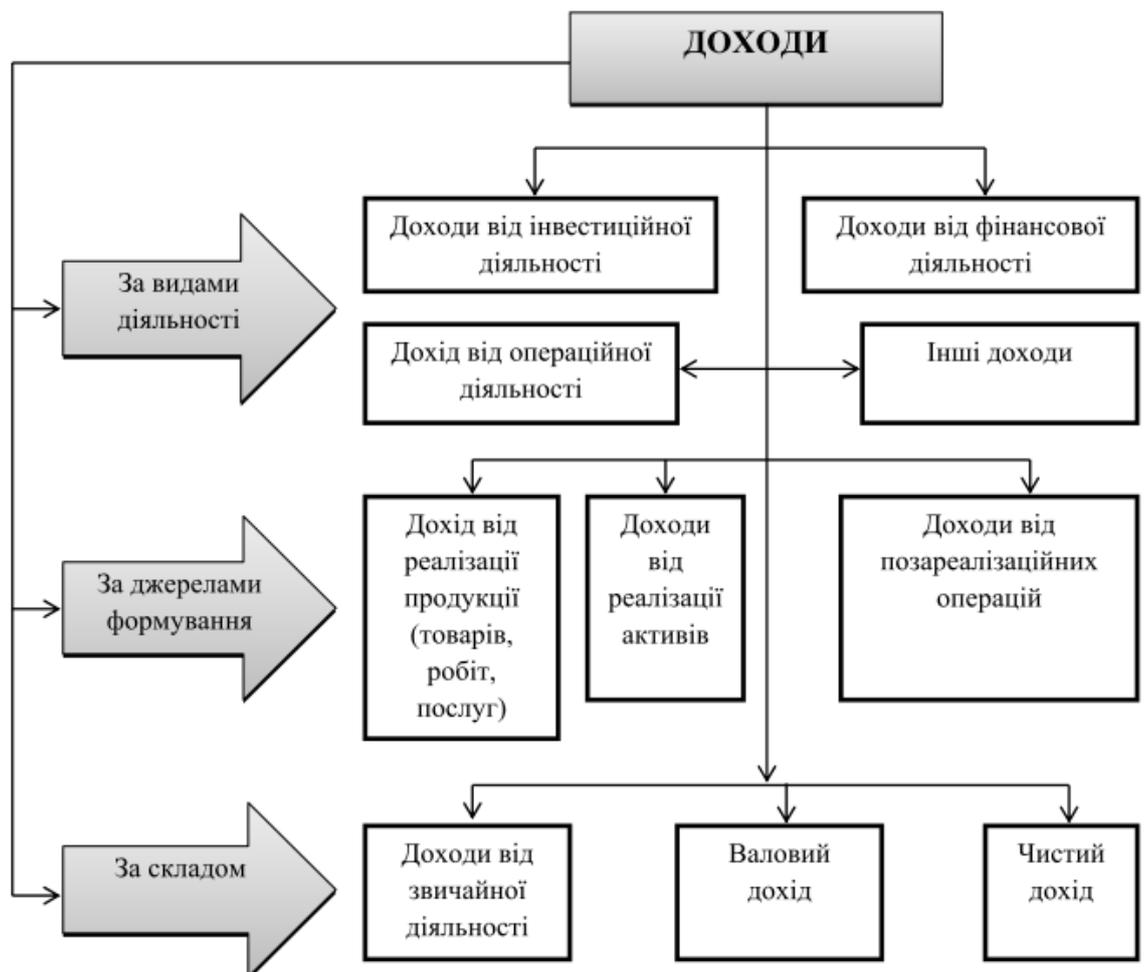

Рис. 1.1. Класифікація доходів підприємства за найважливішими ознаками

Доходи від основної діяльності підприємства є результатом його основної, виробничої, операційної діяльності. Доходи від інвестиційної діяльності пов'язані з надходженнями від участі у спільних підприємствах, володінням цінними паперами, депозитами, а також реалізацією основних засобів й інших активів, відмінних від продукції підприємства. Доходи від фінансової діяльності – це надходження, пов'язані із забезпеченням підприємства зовнішніми джерелами фінансування (залученням додаткового акціонерного або пайового капіталу, емісією акцій, облігацій або інших боргових цінних паперів, залученням кредиту у різних його формах, а також обслуговуванням залученого капіталу шляхом виплати дивідендів і відсотків і погашення зобов'язань з основного боргу).

Тісно пов'язаний із попередньою класифікацією поділ доходів за джерелами формування на дохід від продажу продукції (робіт, послуг), доходи від реалізації активів й інші позареалізаційні надходження. Результатом господарювання з основної виробничо-комерційної діяльності підприємства є отримання доходу від продажу продукції (робіт, послуг). Він є основним видом доходів підприємства й безпосередньо залежить від галузевої специфіки діяльності підприємства й економічної кон'юнктури. До інших надходжень включають такі доходи:

- 1) надходження, пов'язані з наданням у тимчасове платне користування активів підприємства;
- 2) надходження, пов'язані з наданням у платне користування авторських прав на патенти, винаходи, промислові зразки й інші види інтелектуальної власності;
- 3) надходження, пов'язані з участю у статутних капіталах інших організацій (включаючи відсотки й інші доходи за цінними паперами);
- 4) дохід, отриманий підприємством у результаті спільної діяльності;
- 5) штрафи, пені за порушення умов договорів;
- 6) надходження на відшкодування за заподіяні організації збитки;
- 7) доходи минулих років, виявлені у звітному році;

8) суми кредиторської й депонентської заборгованості, з яких минув строк позовної давності та інші позареалізаційні доходи [23].

Важливою є класифікація доходів, запропонована Бланком І.А., за якою доходи розрізняють залежно від механізму їх розподілу:

– валовий (загальний) дохід як «загальна сума доходу підприємства від реалізації товарів, послуг протягом певного періоду»;

– чистий дохід як «різниця між сумою валового доходу й сумою податків, що входять у ціну товару, тобто доходів, що сплачуються за рахунок, (ПДВ, акцизний збір і ін.)»;

– маржинальний дохід як «різниця між сумою чистого доходу й величиною постійних витрат обігу (поточних витрат)» [8].

З метою аналізу і планування доходів підприємства, для виявлення відповідних трендів їхньої динаміки доходи класифікують за періодом формування на доходи попереднього періоду, доходи звітного періоду й доходи планового періоду (планований дохід).

Отже бачимо, що навіть питання класифікації доходів є дискусійним та багатоаспектним. Не менш складним є питання класифікації витрат, адже класифікаційних ознак виділяють велику кількість. Зупинимось на найважливіших із них, що представлені у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Класифікація витрат підприємства

Ознаки 1	Види витрат 2
Місце виникнення на підприємстві	Зведені по: - підприємству - структурних підрозділах - цехах - дільницях - центрах витрат - центрах відповідальності
Об'єкти господарської діяльності	За об'єктами господарської діяльності (продукція, роботи, послуги, господарські процеси, деталі, замовлення)
Характер виробництва	Основне виробництво Допоміжне виробництво Обслуговуюче виробництво

Продовження таблиці 1.4

1	2
Зв'язок з обсягами господарської діяльності	Постійні Змінні Умовно постійні Умовно змінні
Спосіб перенесення витрат на об'єкт	Прямі Непрямі
Час виникнення	Витрати минулого періоду Витрати звітного періоду Витрати майбутніх періодів
Калькуляційні ознаки	За елементами витрат За статтями калькуляції
Джерела покриття	Вхідні витрати (залишок готової продукції на початок звітного періоду) Поточні витрати (виробнича собівартість готової продукції звітного періоду) Вихідні витрати (собівартість реалізованої продукції)
Можливість регулювання	Повністю регульовані Частково регульовані Слабко регульовані
Вид діяльності	Звичайні Основні Операційні Інвестиційні Фінансові Надзвичайні Виробничі Адміністративні Збутові Постачання Невиробничі
Відповідно до функцій підприємства	Виробничі витрати Витрати на збут Адміністративні витрати Інші операційні витрати

Класифікація витрат підприємства, подана в таблиці 1.4, дозволяє виявити витрати відповідно до видів діяльності, розрахувати собівартість виготовленої та реалізованої продукції, спростити управління витратами, визначити фінансові результати діяльності тощо, що безумовно ставлять собі за мету всі господарюючі суб'єкти.

Що стосується класифікації за видами діяльності, то, на нашу думку, слід розглянути витрати операційної діяльності підприємства, які включають наступні витрати: собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг); адміністративні витрати; витрати на збут; інші операційні витрати.

Собівартість продукції може розглядатися як визначальна складова частка, що надає змогу вивчати закономірності виробництва, приймати організаційні та економічні рішення з урахуванням сучасних тенденцій його подальшого розвитку.

У більш загальному вигляді собівартість – це виражені в грошовому вимірі витрати на здійснення будь-якого господарського процесу. Відображаючи їх рівень, собівартість комплексно характеризує ступінь використання всіх резервів підприємства, а отже, і рівень техніки, технології та організації виробництва.

У більш вузькому вигляді собівартість – це витрати одиниці продукції, як у розрізі структурних підрозділів, так і в цілому по підприємству.

Як вже зазначалось при розгляді класифікації, розрізняють витрати за елементами та статтями калькуляції. Під економічними елементами в П(С)БО 16 розуміють сукупність економічно однорідних витрат у грошовому виразі за їх видами (це групування дозволяє відповісти на запитання, скільки витрачено на даний об'єкт). Статті ж калькуляції показують, як формуються ці витрати для визначення собівартості продукції – одні витрати показуються за їх видами (елементами), інші – за комплексними статтями (мають декілька елементів). При цьому один елемент може бути присутнім у кількох статтях калькуляції. Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) устанавлюються підприємством. До номенклатури статей калькуляції підприємства можуть вносити зміни з урахуванням особливостей техніки, технології та організації виробництва відповідної галузі і питомої ваги окремих видів витрат у собівартості продукції, а також об'єднувати кілька статей калькуляції в одну або виділяти з однієї статті кілька статей калькуляції.

До адміністративних витрат належать загальногосподарські витрати, що направлені на обслуговування і управління підприємством:

- 1) витрати, пов'язані з управлінням підприємством;
- 2) витрати на утримання та обслуговування основних засобів, інших необоротних матеріальних активів загальногосподарського призначення;
- 3) витрати на обслуговування виробничого процесу;
- 4) податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються у виробничу собівартість продукції (робіт, послуг);
- 5) інші витрати загальногосподарського призначення, зокрема виплати на відшкодування заробітку та інших витрат у випадках завданого каліцтва або іншого ушкодження здоров'я працівників апарату управління та іншого загальногосподарського персоналу, виплата звільненим працівниками вихідної допомоги тощо.

Адміністративні витрати не формують собівартості виробленої і реалізованої продукції, а покриваються за рахунок валового прибутку підприємства або збільшують валовий збиток.

До витрат на збут належать витрати, пов'язані з реалізацією (збутом) продукції (товарів, робіт, послуг), зокрема:

- витрати на утримання підрозділів підприємства, що пов'язані зі збутом продукції;
- витрати на утримання, ремонт та експлуатацію основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів, пов'язаних зі збутом продукції;
- витрати, пов'язані з транспортуванням, перевалкою та страхуванням готової продукції;
- витрати, пов'язані з забезпеченням правил техніки безпеки та охорони праці;

– фактичні витрати на гарантійний ремонт та гарантійне обслуговування продукції або гарантійні заміни проданих товарів, якщо на підприємстві не створювався резервний фонд;

– витрати на проведення передпродажних та рекламних заходів та на дослідження ринку (маркетингу) стосовно товарів (робіт, послуг), що продаються підприємством;

– витрати на зберігання, навантаження, розвантажування й пакування продукції;

– податки та збори;

– інші витрати, пов'язані із збутом продукції.

Витрати на збут не формують собівартості виробленої і реалізованої продукції, а покриваються за рахунок валового прибутку підприємства або збільшують валовий збиток.

До інших операційних витрат включаються:

1) витрати на дослідження та розробки;

2) собівартість реалізованої іноземної валюти, плюс витрати, пов'язані з продажем іноземної валюти;

3) собівартість реалізованих виробничих запасів складається з їх облікової вартості та витрат, пов'язаних з їх реалізацією;

4) сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів;

5) втрати від операційної курсової різниці (тобто від зміни курсу валюти за операціями, активами і зобов'язаннями, що пов'язані з операційною діяльністю підприємства);

6) втрати від знецінення запасів, нестачі й втрати від псування цінностей;

7) визнані штрафи, пені, неустойки;

8) витрати на затримання об'єктів соціально-культурного призначення;

9) інші витрати операційної діяльності.

Витрати підприємства, крім операційної діяльності, формуються також в процесі фінансової та інвестиційної діяльності, надзвичайних подій, а також внаслідок сплати податку на прибуток, дивідендів і податку на додану вартість.

До фінансових витрат відносяться витрати на проценти (за користування кредитами отриманими, за облігаціями випущеними, за фінансовою орендою тощо) та інші витрати підприємства, пов'язані із залученням позикового капіталу.

Втрати від участі в капіталі є збитками від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, які обліковуються методом участі в капіталі.

До складу інших витрат включаються витрати, які виникають під час звичайної діяльності (крім фінансових витрат), але не пов'язані безпосередньо з виробництвом та/або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг). До таких витрат належать:

- 1) собівартість реалізованих фінансових інвестицій (балансова вартість та витрати, пов'язані з реалізацією фінансових інвестицій);
- 2) собівартість реалізованих необоротних активів (залишкова вартість та витрати, пов'язані з реалізацією необоротних активів);
- 3) собівартість реалізованих майнових комплексів;
- 4) втрати від неопераційних курсових різниць;
- 5) сума уцінки необоротних активів і фінансових інвестицій;
- 6) витрати на ліквідацію необоротних активів (розбирання, демонтаж тощо);
- 7) залишкова вартість ліквідованих (списаних) необоротних активів;
- 8) інші витрати звичайної діяльності [49].

Отже, доходи та витрати являють собою одні з найважливіших економічних категорій діяльності підприємства. Чітке визначення доходів і витрат та їх багатокритеріальна класифікація підвищують ефективність аналізу й оцінювання їх складу та структури, підсилюють його аналітичність й можливості виявлення резервів підвищення результативності виробничої і комерційної діяльності.

1.3. Методичні підходи до аналізу складу, структури та динаміки доходів і витрат підприємства

Контроль та регулювання отримуваних підприємством доходів і понесених витрат ґрунтується на об'єктивному аналізі їх складу, структури та динаміки. Від ефективності аналізу доходів і витрат залежить результативність діяльності підприємства, його інвестиційна привабливість та ділова активність, адже об'єктивна оцінка доходів і витрат є основою для формування управлінських рішень, направлених на найбільш раціональне та ефективне використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Це дозволяє усунути зайві, економічно невиправдані витрати, для підвищення економічної ефективності виробництва, зростання рентабельності продукції й масимізації прибутку підприємства.

В умовах сьогодення аналіз доходів і витрат є надзвичайно важливим завданням, оскільки планування й прогнозування їх величини у майбутньому періоді визначає можливість подальшого розвитку підприємства та створює запаси його фінансової стійкості, яка дає змогу підприємству оперативно реагувати на зміни у ринковій кон'юнктурі несприятливого зовнішнього бізнес-середовища.

Результативність аналізу доходів і витрат підприємства в значній мірі залежить від його інформаційного та методичного забезпечення. Всі джерела даних для проведення аналізу поділяються на нормативно-планові, облікові і позаоблікові. До джерел інформації нормативно-планового характеру відносяться всі типи планів, які розробляються на підприємстві (перспективні, поточні, оперативні, технологічні карти), а також нормативні матеріали, кошториси, цінники, проектні завдання та ін. Джерела інформації облікового характеру – це всі дані, які містять документи бухгалтерського, статистичного та оперативного обліку, а також всі види звітності, первинна облікова документація.

Провідна роль в інформаційному забезпеченні аналізу належать бухгалтерському обліку та звітності. Основним інформаційним джерелом для

аналізу формування, динаміки та структури показників доходів і витрат за видами діяльності є Форма № 2 «Звіт про фінансові результати». Крім цього для цілей внутрішнього фінансового аналізу використовуються дані, які містяться у первинних та зведених облікових регістрах і звітності, де найбільш повно відбиваються господарські явища, процеси, їх результати, що забезпечує прийняття необхідних коригуючих заходів, спрямованих на досягнення кращих результатів господарювання [25].

У науковій літературі сформувалося декілька методичних підходів для аналізу доходів і витрат. Найбільш комплексним із них є методичний підхід, запропонований Лісничою Т.В., етапи й інструментарій якого наведено в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Методика аналізу доходів і витрат підприємства за підходом Лісничої Т.В.

Етапи	Інструментарій	Отримані результати
1	2	3
Аналіз основних показників ефективності фінансової сфери	Коефіцієнтний метод, порівняльний метод, методи горизонтального та вертикального порівняльного аналізу	Стан фінансової діяльності та фінансові можливості підприємства
Аналіз основних показників виробничої сфери		Ступінь придатності основних виробничих фондів, рівень використання основних засобів та матеріалів у дохідності підприємства
Аналіз основних показників розвитку підприємства		Стан виробництва та фінансових результатів; визначення перспектив для розвитку та закріплення позицій на ринку
Аналіз собівартості за елементами операційних витрат	Методи вертикального та горизонтального порівняльного аналізу	Зміна за період величини витрат на виробництво, які входять у собівартість продукції
Аналіз структури бухгалтерського балансу	Методи вертикального та горизонтального порівняльного аналізу	Величина змін, які відбулися за аналізований період та визначення наслідків

Продовження таблиці 1.5

1	2	3
Аналіз фінансового стану підприємства	Коефіцієнтний метод, горизонтальний порівняльний аналіз	Рівень фінансових результатів, які зумовлюють можливості підприємства
Аналіз витрат від браку	Метод відносних різниць	Рівень понесених витрат від браку на виробництв
Аналіз рентабельності продукції	Метод базисних підстановок	Оцінка ефективності та раціональності використання вкладених коштів
Побудова економіко-математичних моделей		
Побудова лінійної багатofакторної регресійної економіко-математичної моделі	Методи кореляційного та регресійного аналізу	Виявлення загальних закономірностей, зв'язків та залежності між чистим прибутком та впливаючих на нього факторів
Формування висновків про загальний стан підприємства, виділення найвагоміших показників впливу на прибутки та доцільність прийняття відповідних управлінських рішень		

Ця методика включає чотири етапи та відповідні підетапи. Вона заснована на застосуванні коефіцієнтного, порівняльного методу, методів горизонтального та вертикального, порівняльного аналізу, методу відносних різниць, методу базисних підстановок, а також методів кореляційного та регресійного аналізу. У ній відображаються одразу інструменти, які використалися на кожному етапі (підетапі) аналізу, і результати, які будуть отримані після цього. Ця технологія аналізу дозволяє підприємству отримати результати, за якими керівництво підприємства зможе зробити висновки для прийняття ефективних управлінських рішень [30].

Окрім традиційних математико-статистичних методів дослідження фінансових результатів Ярш П. М. і Касьянова Ю. В. у своїй науковій роботі виділяють економічні методи, методи економічної кібернетики й оптимального програмування, методи дослідження операцій і теорії прийняття рішень.

Для глибокої оцінки фінансових результатів і точнішого обґрунтування рекомендацій для покращення роботи підприємства також використовується CVR-аналіз і концепція фінансового важеля [56]. Однак згідно з їх дослі-

дженням, не всі з перерахованих методів можуть знайти безпосереднє застосування в рамках фінансового аналізу, оскільки для ефективного проведення аналізу треба спиратися тільки на основні фінансові інструменти.

Досить актуальна та цікава інформація щодо методичних підходів аналізу доходів і витрат присутня у роботі Чмутової В. П. Наукова новизна дослідження в її роботі базується на використанні нової методики розрахунку рентабельності. Вона пропонує формувати фінансові показники діяльності підприємства на основі розрахунку рівня рентабельності за чистим грошовим потоком. На думку Чмутової В. П., доцільно використовувати величину чистого грошового потоку для розрахунку показників рентабельності, оскільки величина чистого прибутку, яка вказана в звітності, не відображає реальної суми коштів, якими може розпоряджатися підприємство, через визнання доходів і витрат незалежно від того, отримані або сплачені відповідні грошові суми [18].

Мочаліна З. М. і Поспелов О. В. побудували свій алгоритм проведення аналізу доходів і витрат, в основі якого лежить структурно-динамічний аналіз у поєднанні з факторним аналізом, оцінкою коефіцієнтів, аналізом показників рентабельності й інтегральним аналізом на кінцевому етапі. Вони акцентували увагу на тому, що аналіз доходів і витрат слід проводити, дотримуючись логіки руху від загального до приватного, а далі до визначення впливу приватного на загальне. Інакше кажучи, спочатку аналізуються узагальнюючі показники фінансових результатів за видами їх діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна) в динаміці, а потім вивчається їх структура й зміна в аналізованому періоді щодо базисного періоду або до бізнес-плану; виявляються фактори, дія яких призвела до змін [33].

Згідно з дослідженням Лазаревої А. С., в економічному аналізі доходів і витрат слід будувати і використовувати економіко-математичні моделі за допомогою кореляційно-регресійного методу. Значна перевага даного методу полягає у наочності відображення динаміки і змін показників, які аналізуються. Крім того, є можливість визначити прогнозовані величини у майбут-

ньому періоді. Однак слід зазначити, що не всі явища і процеси можна формалізувати для включення в математичну модель. Крім того, варто зауважити, що жодна модель не дає абсолютно точної характеристики досліджуваних економічних процесів [27].

Аналіз доходів спрямований на створення економічних умов, що забезпечують відшкодування постійних витрат підприємства, покриття змінних витрат, які залежать від обсягу реалізації продукції, повної і своєчасної оплати всіх видів податків, обов'язкових платежів та забезпечення отримання прибутку. Досягнення цих умов пов'язане з:

- 1) обґрунтуванням цін на товари, які закупаються;
- 2) раціональністю умов комерційних угод;
- 3) встановленням економічно обґрунтованих цін продажу товарів, які стимулюють збільшення попиту і, відповідно, реалізації;
- 4) скороченням кількості ланок товаропросування, яке дозволяє збільшити розміри доходів за рахунок скорочення кількості посередників;
- 5) диверсифікацією діяльності (асортиментної, регіональної, за видами діяльності), що дозволяє забезпечувати компенсацію можливих втрат доходу у випадку несприятливих змін на окремих товарних, регіональних ринках чи погіршення можливостей здійснення окремих видів діяльності.

Шульміна О.І виділяє такі основні завдання аналізу доходів підприємства:

- 1) дослідження рівня та структури доходів і витрат у звітному періоді;
- 2) порівняння рівня та структури доходів і витрат у звітному і попередньому (базовому) періодах;
- 3) оцінка зміни структури доходів і витрат та виявлення їх причин.

Для вирішення цих завдань складається аналітична таблиця, в якій наводяться абсолютні величини доходів і витрат підприємства, їх частка в загальній сумі доходів і витрат звітного і базового періодів, зміна абсолютних величин доходів і витрат та їх часток у звітному періоді порівняно з базовим.

Загальні величини доходів і витрат є узагальненими факторами формування чистого прибутку підприємства, а їх зміни – факторами зміни чистого прибутку. Тому після аналізу доходів і витрат доцільно оцінити рівень і динаміку сумарних значень доходів і витрат та чистого прибутку підприємства, провести факторний аналіз зміни чистого прибутку під впливом зміни факторів його формування.

Марцин В.С. зазначає, що існують такі основні етапи аналізу доходів підприємства [31]:

1. Аналіз загального обсягу та складу доходів. На цьому етапі аналітичної роботи визначаються загальний обсяг доходів підприємства, його абсолютна та відносна зміна порівняно з попередніми періодами. Аналізується склад доходів, тобто питома вага окремих джерел формування доходів в їх загальному обсязі (від реалізації, іншої реалізації, позареалізаційних операцій тощо).

2. Аналіз обсягу та джерел формування валового доходу (від реалізації товарів) підприємства. Цей етап аналітичної роботи передбачає вивчення основних джерел формування валового доходу, обсяг формування доходів від кожного джерела, питому вагу в загальному обсязі доходів.

3. Аналіз зміни рівня валового доходу. На цьому етапі визначається рівень валового доходу та розраховується його зміна порівняно з попереднім періодом. Об'єктом аналізу може бути також рівень торговельної надбавки у відсотках до ціни закупівлі товарів.

4. Оцінка рівня доходності інших видів діяльності підприємства. На цьому етапі аналітичної роботи розраховуються та аналізуються в динаміці відносні показники отримання доходів від інших видів діяльності підприємства: інвестиційної, посередницької, кредитної, орендної тощо. Рівень доходності інших видів діяльності порівнюється з рівнем валового доходу для визначення пріоритетних напрямів розвитку підприємства, його диверсифікації. Порівняння та оцінка здійснюються за допомогою розрахунків доходності витрат (співвідношення між сумами доходів та витрат)

та доходності активів (обсяг формування доходів на одиницю активів, що використовуються) різних видів діяльності підприємства.

5. Кількісна оцінка факторів, що обумовлюють зміну обсягу формування валового доходу. Цей етап дослідження передбачає:

– вивчення впливу на величину доходу таких факторів, як обсяг товарообороту (у фактичних та зіставних цінах) та середній рівень доходу шляхом застосування методу ланцюгових підстановок або індексного методу;

– кількісну оцінку впливу на середній рівень валового доходу структурних зрушень, а саме: асортиментної структури товарообороту, складу товарообороту за формою продажу, складу постачальників (каналів отримання товарів) шляхом застосування методу відсоткових чисел.

6. Оцінка невикористаних можливостей з отримання доходів. Для виконання цього етапу аналітичної роботи потрібна інформація про ціни продажу окремих видів та різновидів товарів на підприємствах-аналогах та конкурентних або інформація про ціни придбання за альтернативними каналами товаропостачання. При наявності такої інформації розраховуються невикористані можливості зростання доходів підприємства за рахунок удосконалення політики товаропостачання (зменшення ціни закупівлі) або цінової політики використання можливостей збільшення цін реалізації. Оцінка невикористаних можливостей з отримання доходів проводиться вибірково, за товарними групами, що мають для підприємства найбільш вагомe значення.

7. Аналіз достатності формування доходів. Достатність формування доходів оцінюється в цілому за підприємством на основі аналізу напрямів використання отриманих доходів (на оплату податків, покриття постійних та змінних витрат, формування чистого прибутку). Для цього визначаються обсяги, динаміка та питома вага кожного напрямку використання доходів у загальному обсязі їх формування, аналізуються показники доходності витрат та прибутковості доходів. Оцінка достатності формування доходів до-

зволяє зробити висновок щодо виконання вимог самоокупності та самофінансування розвитку торгового підприємства.

Таким чином, розглянувши і проаналізувавши методики аналізу доходів і витрат підприємств, запропонованих різними авторами, можна стверджувати, що не існує єдиних методичних підходів.

Складність і різноманітність методик залежить від рівня управління: чим нижчий за ієрархією рівень управління, тим більш спрощені проблеми та методики аналізу, і навпаки, чим вищий рівень управління, тим складніші виникають проблеми, які відповідно, потребують застосування найбільш досконалої методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств.

Правильно обрана методика аналізу доходів і витрат може стати основою для отримання достовірних показників, а значить, максимально ефективного використання фінансових ресурсів підприємства, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства.

Використання даних періодичної бухгалтерської звітності у сукупності з множинністю параметрів аналізу доходів і витрат не дають значущого ефекту в оперативному ухваленні рішень у складній реальній ситуації, тому проведення аналізу доходів і витрат потребує попереднього вибору обмеженого набору основних, найбільш значущих і не суперечних один одному параметрів, що дадуть можливість своєчасного виявлення певних резервів зростання ефективності діяльності підприємства.

Отже, доведено, що в умовах сьогодення проблема забезпечення позитивного фінансового результату діяльності суб'єктів підприємництва є гостро актуальною. Теоретичне визначення та характеристика сутності доходів і витрат підприємства дає можливість стверджувати, що це найважливіші економічні категорії діяльності підприємства, які відіграють значну роль у фор-

муванні його прибутковості та дозволяють забезпечити підвищення ефективності бізнесу.

Узагальнено класифікацію доходів і витрат підприємства. Виділено й детально розглянуто ключові для оцінювання їх складу і структури критеріальні ознаки. Серед них особливе значення має поділ доходів і витрат за видами діяльності підприємства (операційна, фінансова, інвестиційна), оскільки саме таке їх групування дозволяє оптимізувати окремі групи витрат та максимізувати доходи виходячи із галузевої специфіки діяльності суб'єкта господарювання та пріоритетів його економічного розвитку.

Охарактеризовано основні методичні підходи до аналізу складу, структури та динаміки доходів і витрат підприємства, серед яких для подальшого дослідження обрано комплексний підхід, використання якого дозволить виявити резерви економічного зростання підприємства. Саме оцінювання складу, структури й динаміки доходів і витрат підприємства є основою для прийняття ефективних та своєчасних управлінських рішень направлених на підтримку фінансової стійкості, ділової активності й прибутковості підприємства в умовах невизначеності воєнного стану.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОСНОВНИХ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Характеристика фінансового стану та ділової активності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Дослідження доходів і витрат проводилося на матеріалах Акціонерного товариства «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», яке входить до Групи компаній Nestle – найбільшої компанії світу у сфері виробництва продуктів харчування, яка діє на принципах раціонального харчування та здорового способу життя. Більш ніж за сто п'ятдесят років свого існування Nestle вдалося здобути світове визнання, як виробника високоякісних, корисних і безпечних продуктів харчування та забезпечити репутацію відповідального та надійного партнера.

В Україні компанія займає лідируючі позиції в рейтингу споживчого попиту на ринку солодощів. Ідеї щодо нових продуктів розробляються відділом розробки продуктів у консультаціях з власниками брендів. Проте є бренди, які за споживчим попитом можна назвати вічними: «Старлайт», «Артек», «Стожари», «Несквия», «Ромашка».

АТ «ЛКФ «Світоч» за класифікацією підприємств є великим. Облікова чисельність штатних працівників станом на 31.12.2021 року становить 969 осіб (31.12.2020 року – 1044). Підприємство надає платні освітні та інші послуги, які пов'язані з його основною статутною діяльністю, а саме:

- виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів;
- виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання;
- виробництво чаю та кави;
- виробництво прянощів і приправ;

– неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами та інші.

Компанія не володіє правами на торгові марки, виступає виробником продукції на замовлення інших компаній групи Nestle. Продукція львівської фабрики виготовляється на замовлення ТОВ «Нестле Україна» для українських ринків. У 2021 році продукція експортувалася до 13 країн світу, зокрема до таких країн: Румунія, Угорщина, Велика Британія, Польща, Болгарія, ОАЕ, Молдова, Німеччина, Данія та ін. Постачальники приблизно 38% сировини є українськими компаніями, зокрема, постачальниками пакувальних матеріалів, борошна, цукру, цукрової пудри, сухого молока, кондитерських жирів. Основними імпортерами сировини є постачальники зі Швейцарії, Нідерландів, Іспанії, Туреччини, Швеції. Дочірні компанії є імпортерами кави та супутніх товарів.

Шоколад і шоколадні вироби завжди користувалися популярністю серед населення України. За популярністю серед кондитерських виробів шоколад посідає друге місце, поступаючись тільки борошняним виробам. На ринку України існують декілька крупних виробників шоколадної продукції: «ROSHEN», «ABK», «Konti», «Світоч». На вітчизняному ринку виробників шоколаду та шоколадних виробів лідери мають таку частку ринку: «ROSHEN» - 29%, «ABK» - 18%, «КОНТИ» - 16% та «Світоч»- 6%.

Таблиця 2.1

Місце АТ «ЛКФ «Світоч» серед головних експортерів на ринку шоколадної продукції України у 2021 р.

Показники	"Roshen"	"ABK"	"Konti"	"Світоч"
Частка компанії в експорті продуктів, %	20,22	2,42	0,25	0,58
Млн. грн.	797,9	95,5	9,87	22,9
Продукти експорту компанії	Шоколад, какао-масло, какао-жир, какао-порошок	Шоколад та какаоовмісні продукти	Шоколад та какаоовмісні продукти	Шоколад та какаоовмісні продукти

Лідером імпорту української шоколадної продукції стала Румунія, яка закупила 4,9 тис. тонн шоколаду і виробів з какао. На другому місці — Угорщина (2,6 тонни), на третьому — Болгарія (2,5 тис. тонн).

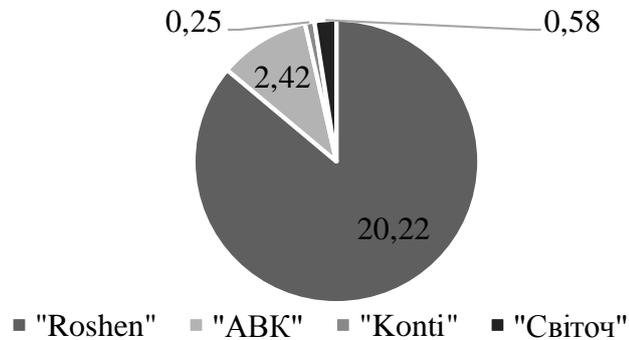

Рис. 2.1. Частки АТ «ЛКФ «Світоч» в українському експорті шоколадних продуктів у 2021 р., %

Компанія, як частина групи Nestle, має чітку позицію щодо збільшення продажів, подальшого стимулювання інновацій та трансформації лінійки продуктів, продовження реформування виробництва та комерційної діяльності, підтримки зосередженості на споживачах та досягнення ефективності в кожному ланцюжку створення вартості, роботи над подальше зміцнення довіри до Nestlé. Основними показниками розвитку ВАТ «ЛКФ «Світоч» є якість та безпека продукції, смакові властивості продукції, безпека працівників підприємства та контрагентів, забезпечення конкурентоспроможних умов праці, охорона навколишнього середовища.

Протягом 2021 року Компанія вжила заходів для мінімізації негативного впливу пандемії COVID-19 та підвищення прибутковості. Внаслідок загарбницької війни з боку РФ відбулися значні зміни в бізнес-середовищі та умовах ведення бізнесу. З початку війни керівництво Компанії зосередилося на фізичній безпеці своїх працівників та фізичній безпеці своїх об'єктів, а також забезпеченні стабільної роботи Компанії під час воєнного стану.

У зв'язку зі зростанням глобальної геополітичної напруженості, з лютого 2022 року значно посилюються коливання на товарному та валютному

ринку. Ці фактори можуть вплинути на доходи і витрати підприємства, тому доцільно проаналізувати основні фінансові показники діяльності АТ «ЛКФ «Світоч» до 2022 року.

На початковому етапі оцінювання фінансового стану, як правило, складається агрегований аналітичний баланс підприємства, який можна одержати шляхом об'єднання (групування) однорідних за економічним змістом статей бухгалтерського балансу. Агрегований баланс більш зручний для читання, він дозволяє виділити важливі елементи, на основі яких аналізується фінансовий стан підприємства.

Здійснено оцінку майнового стану та джерел формування майна АТ «ЛКФ «Світоч» на основі аналізу динаміки статей його балансу (горизонтальний аналіз) і визначення його структури (вертикальний аналіз) з використанням агрегованого балансу підприємства (табл. 2.2) за три роки.

Аналізуючи агрегований баланс, було виявлено тенденцію до збільшення валюти балансу. Так, сума валюти балансу у 2020 році збільшилася на 23921 тис.грн у порівнянні з 2019 роком. В свою чергу, зміна, яка відбулася у 2021 році порівняно з 2020 роком становить 125233 тис. грн. Таке зростання суми балансу свідчить про те, що на АТ «ЛКФ «Світоч» збільшувалися виробничі можливості та інтенсивність його виробництва, що заслуговує позитивної оцінки. Разом із цим збільшення валюти балансу частково пов'язане із переоцінкою фондів, подорожчанням виробничих запасів і готової продукції внаслідок інфляційних процесів.

Протягом досліджуваного періоду співвідношення між необоротними та оборотними активами було наступним: у 2019 році необоротні активи становили 47,57%, у 2020 році – 50,68%, а у 2021 – 46,58% у загальній величині майна (рис. 2.2). Таким чином, у 2019 та 2021 роках темп приросту оборотних активів був вищий, ніж необоротних коштів, що є позитивним для підприємства, адже підвищення частки оборотних активів спричиняє зменшення ризиків компенсації авансованого капіталу та підвищує його віддачу внаслідок прискорення оборотності оборотних коштів.

Таблиця 2.2

Агрегований баланс АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019-2021 роки

Актив	2019 рік		2020 рік		2021 рік		Відхилення (+,-) 2020/2019		Темп зростання 2020/ 2019, %	Відхилення (+,-) 2021/2020		Темп зростання 2021/ 2020, %
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Пито- ма вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	в сумі, тис. грн.	в пи- томій вазі, %		в сумі, тис. грн.	в пито- мій ва- зі, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Необоротні активи (1095)	898236	47,56	969234	50,68	949031	46,57	70998	3,11	107,90	-20203	-4,10	97,91
1.1. Основні засоби і нематеріальні активи (1000+...+1020)	897104	47,5	965497	50,48	943962	46,32	68393	2,98	107,62	-21535	-4,16	97,77
1.2. Довгострокові фінансові інвестиції (1030+1035)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
1.3. Відстрочені податкові активи (1045)	1132	0,06	3737	0,19	5069	0,24	2605	0,13	330,12	1332	0,05	135,64
1.4. Інші необоротні активи і довгострокова дебіторська заборгованість (1040+1090)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
2. Оборотні активи (1195)	990139	52,43	943062	49,31	1088498	53,42	-47077	-3,11	95,24	145436	4,10	115,42
2.1. Запаси (1100+1110)	225338	11,93	211401	11,05	243764	11,96	-13937	-0,87	93,81	32363	0,90	115,30
2.2. Дебіторська заборгованість (1120+1125+1155)	672952	35,63	715766	37,43	830048	40,73	42814	1,79	106,36	114282	3,30	115,96
2.3. Грошові кошти та їх еквіваленти (1160+1165)	83380	4,41	8111	0,42	5305	0,26	-75269	-3,99	9,72	-2806	-0,16	65,40
2.4. Витрати майбутніх періодів (1170)	62	0,03	1112	0,05	1384	0,06	1050	0,05	1793,54	272	0,01	124,46
2.5. Інші оборотні активи (1180+1190)	8407	0,44	6672	0,34	7997	0,39	-1735	-0,09	79,36	1325	0,04	119,85
3. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття (1200)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Всього майна (1300)	1888375	100	1912296	100	2037529	100	23921	0,00	101,26	125233	0,00	106,54

Продовження таблиці 2.2

Пасив	2019 рік		2020 рік		2021 рік		Відхилення (+,-) 2020/2019		Темп зростання 2020/ 2019, %	Відхилення (+,-) 2021/2020		Темп зростання 2021/ 2020, %
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Пито- ма вага, %	Сума, тис. грн.	Пито- ма ва- га, %	в сумі, тис. грн.	в пи- томій вазі, %		в сумі, тис. грн.	в пи- томій вазі, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Власний капітал (1495)	1279437	67,75	1314453	68,74	1408357	69,12	35016	0,98	102,74	93904	0,38	107,14
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення (1595)	0	0,00	44021	2,30	342157	16,79	44021	2,30	100,00	298136	14,49	777,26
3. Поточні зобов'язання і забезпечення (1695)	608938	32,25	553822	28,96	287015	14,09	-55116	-3,29	90,95	-266807	-14,87	51,82
3.1. Короткострокові кредити банків (1600)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
3.2. Кредиторська заборгованість (1605+...+1650)	343084	18,17	231820	12,12	269322	13,22	-111264	-6,05	67,57	37502	1,10	116,18
3.3. Інші поточні зобов'язання (1660+...+1690)	265854	14,08	322002	16,84	17693	0,87	56148	2,76	121,12	-304309	-15,97	5,49
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття (1700)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
5. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду (1800)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Всього капіталу (1900)	1888375	100,00	1912296	100,00	2037529	100,00	23921	0,00	101,27	125233	0,00	106,55

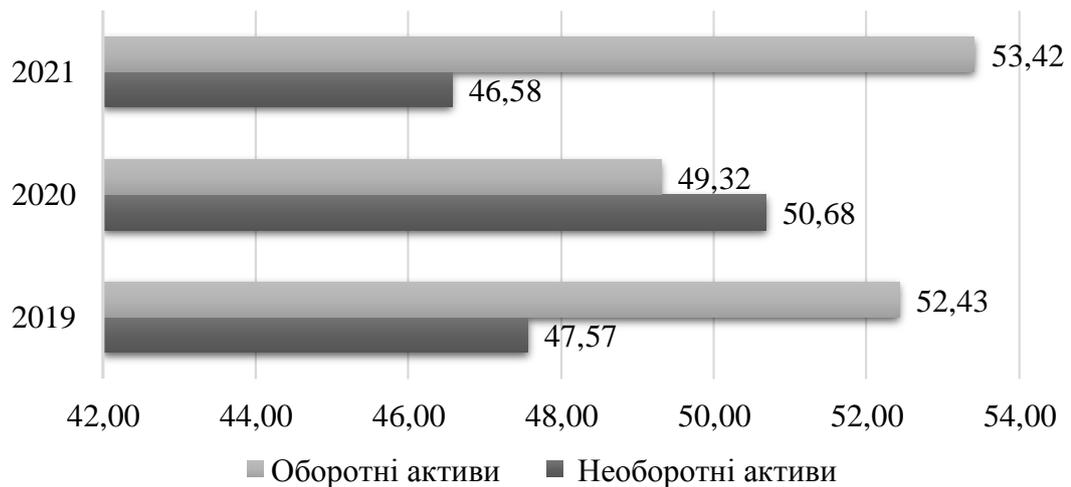

Рис. 2.2. Структура активів АТ «ЛКФ «Світоч» протягом 2019-2021 рр.

У 2020 році темп приросту необоротних активів був вищий, ніж оборотних коштів, що пояснюється наслідками пандемії COVID-19, в результаті яких відбулося суттєве зменшення замовлень на виробництво продукції компанії, наслідком якого й стало скорочення суми оборотних активів.

У структурі необоротних активів найбільшу частку займають основні засоби і нематеріальні активи, які в період з 2019 по 2021 роки зросли з 897104 тис. грн. до 943962 тис. грн (рис. 2.3). Це свідчить про орієнтацію підприємства на розширення своєї основної діяльності.

Рис. 2.3. Структура оборотних активів АТ «ЛКФ «Світоч» у 2019 – 2021 рр., тис.грн

Найбільшу частку в структурі оборотних активів підприємства займала сума дебіторської заборгованості, частка якої протягом досліджуваного періоду коливалася від 35,64% до 40,74%. Відведення значної суми коштів у дебіторську заборгованість може призвести до фінансових ускладнень, підприємство може відчувати нестачу коштів для придбання виробничих запасів, виплати заробітної плати, розрахунків із бюджетом та постачальниками.

Згідно з дослідженням, грошові кошти та їх еквіваленти зменшились у 2020 році на 75269 тис. грн., а у 2021 році – на 2806 тис. грн., тому на кінець досліджуваного періоду їх абсолютна сума становила лише 5305 тис. грн, частка яких становила 0,26% у загальній величині майна. Це можна оцінити як негативний фактор, оскільки гроші та їх еквіваленти є наймобільнішими активами підприємства, тому воно може мати труднощі із здійсненням поточних розрахунків із контрагентами.

Аналізуючи пасив балансу АТ «ЛКФ «Світоч», було виявлено значне перевищення власного капіталу над залученим – відносна частка власного капіталу у структурі всього майна коливалася від 67,75% до 69,12% (рис. 2.4).

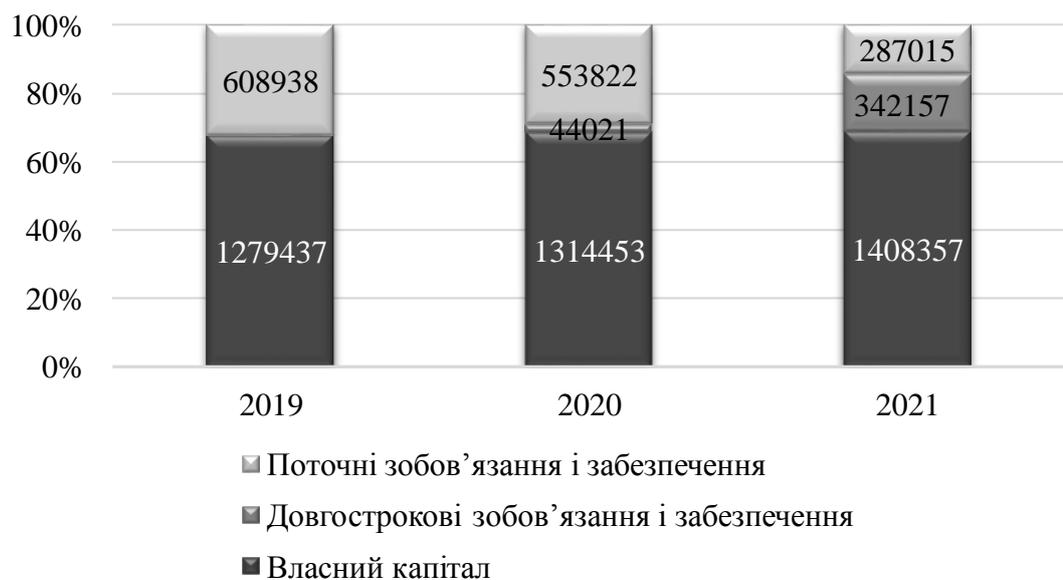

Рис. 2.4. Структура капіталу АТ «ЛКФ «Світоч» у 2019-2021 рр.

Таке співвідношення власного і залученого капіталу свідчить про суттєву автономність АТ «ЛКФ «Світоч», тобто підприємство можна вважати незалежним від зовнішнього впливу. Крім того наявність значного розміру власного капіталу в порівнянні із залученим убезпечує від імовірного банкрутства.

В період з 2019 по 2021 роки спостерігалася тенденція до збільшення власного капіталу як в абсолютному, так і у відносному значенні. Так, сума власного капіталу у 2020 році була збільшена на 35016 тис. грн., а у 2021 році відбулося зростання на 93904 тис. грн. Таке збільшення частки власного капіталу свідчить про зростання рівня фінансової незалежності підприємства і підвищення його резервного позикового потенціалу, тобто здатності підприємства залучати позикові кошти на вигідніших умовах.

У 2020 році спостерігалася переважання короткострокових джерел (28,96%) у структурі позикових коштів, що є негативним фактом, який характеризує погіршення структури балансу і підвищення ризику втрати фінансової стійкості. Але у 2021 році ситуація змінилася, частка довгострокових зобов'язань становила (16,79%), що переважає частку короткострокових зобов'язань (14,09%), що свідчить про значне покращення структури балансу та фінансового стану АТ «ЛКФ «Світоч».

Про зростання фінансових можливостей підприємства в оперативному маневруванні джерелами покриття його потреб свідчить поява у 2020 році довгострокових зобов'язань у сумі 44021 тис. грн. При цьому їх величина у 2021 році суттєво зросла на 298136 тис. грн.

Аналізуючи суму кредиторської заборгованості АТ «ЛКФ «Світоч» впродовж 2019 – 2021 років, можна зробити висновки, що у 2020 році сума кредиторської заборгованості зменшилася на 111264 тис.грн., а у 2021 році відбулося збільшення на суму 37502 тис.грн (рис. 2.5). Зростання розміру кредиторської заборгованості підприємства було зумовлене збільшенням обсягів його діяльності. Спостерігалася тенденція до зменшення інших поточних зобов'язань. У порівнянні 2021 року з 2019, цей показник зменшився на

суму 248161 тис.грн. Таке значне зменшення зобов'язань, є позитивним явищем, адже свідчить про те, що у підприємства було достатньо коштів, щоб вчасно погасити дані зобов'язання.

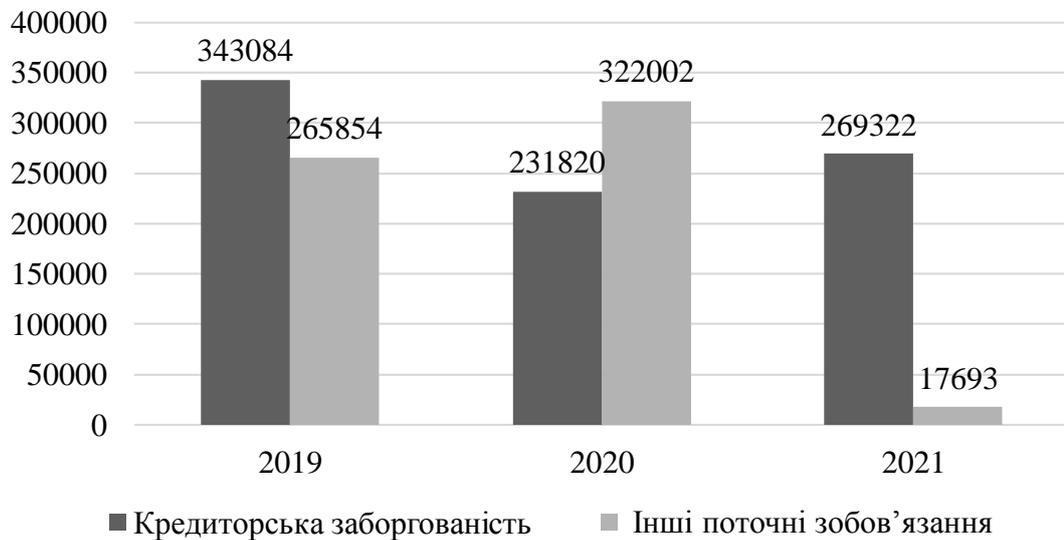

Рис. 2.5. Структура поточних зобов'язань і забезпечень АТ «ЛКФ «Світоч»

Важливою характеристикою діяльності підприємства є його ділова активність. Вона дозволяє оцінити сукупність зусиль бізнесу, спрямованих на зростання його прибутковості та інвестиційної привабливості. Оцінка ділової активності передбачає визначення результатів діяльності підприємства через застосування комплексної оцінки ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів, які формують оптимальні співвідношення темпів росту й основних показників, а також обумовлюють проміжні й кінцеві результати діяльності. Ступінь ділової активності на рівні підприємства визначається за допомогою коефіцієнтів оборотності, значення яких для АТ «ЛКФ «Світоч» представлено в таблиці 2.3.

Досліджуючи коефіцієнт оборотності оборотних активів було виявлено зростання зі значення 2,54 до 2,66, отже, саме стільки разів за рік відбувався повний цикл виробництва та обігу, що приносив ефект у вигляді прибутку. Таке зростання свідчить про прискорення обороту оборотних засобів.

Таблиця 2.3

Динаміка основних коефіцієнтів ділової активності АТ «ЛКФ «Світоч»
протягом 2019–2021 рр.

Назва коефіцієнта	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Темп зростання, %	
				2020/2019	2021/2020
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,54	2,65	2,66	104,10	100,48
Тривалість обороту обор. активів	141,48	135,91	135,26	96,06	99,52
Коефіцієнт ефективності використання ресурсів	1,50	1,35	1,30	90,05	96,68
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,58	3,69	3,33	102,98	90,27
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	8,56	8,91	10,27	104,10	115,27
Тривалість обороту дебіторської заборгованості	100,54	97,63	108,16	97,10	110,78
Тривалість обороту кредиторської заборгованості	42,08	40,42	35,06	96,06	86,75
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	10,28	10,53	10,23	102,40	97,20
Тривалість обороту матер. запасів	35,01	34,19	35,17	97,66	102,88
Коефіцієнт обор. власн. капіталу	2,02	1,99	1,89	98,91	94,78
Тривалість обор. власн. капіталу	178,60	180,57	190,51	101,10	105,50

Відбулося зменшення тривалості обороту оборотних активів з 145 до 135 днів (рис. 2.6). Така тенденція є позитивною, адже чим менше тривалість одного обороту, тим швидше майно здійснює свій кругообіг та ефективніше використовується підприємством.

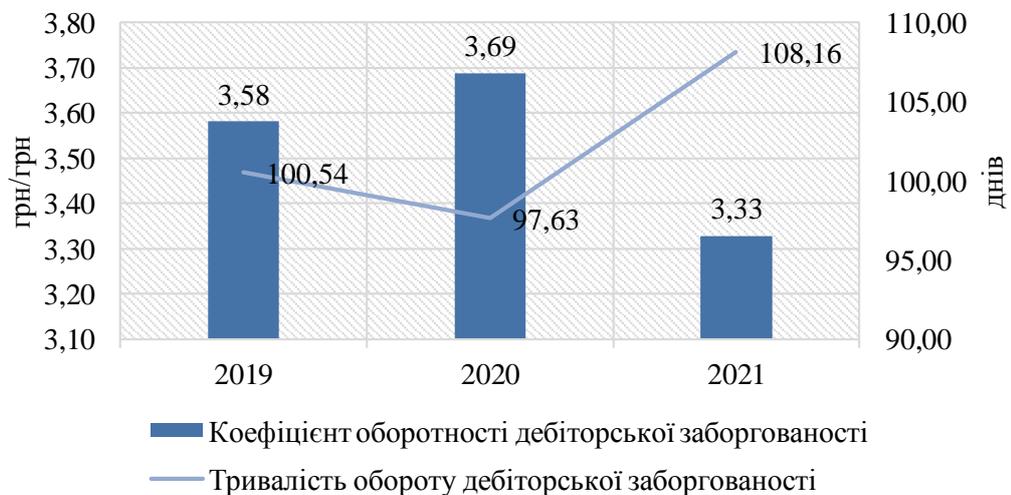

Рис. 2.6. Аналіз коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019–2021 рр.

За досліджуваний період спостерігалася тенденція до зниження коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості. Таке зменшення, а саме із значення показника 3,58 до 3,33, демонструвало зростання числа неплатоспроможних клієнтів та інших проблемах збуту. Чим нижче обіговість дебіторської заборгованості, тим вище будуть потреби компанії в обіговому капіталі для розширення обсягу збуту. Спостерігалася зростання тривалості обороту дебіторської заборгованості, а отже відбувалося сповільнення швидкості перетворення дебіторської заборгованість в кошти, в результаті якого зменшувалася ліквідність оборотних коштів підприємства. Таке високе значення цього показника на підприємстві може призвести до виникнення проблеми вчасного погашення виставлених ним рахунків.

Рис. 2.7. Аналіз оборотності кредиторської заборгованості АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019–2021 рр.

При дослідженні коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості, була виявлена тенденція до зростання. Зростання значення коефіцієнта з 8,56 до 10,27 свідчить про покращення розрахунково платіжної дисципліни підприємства у відносинах з постачальниками, бюджетом, позабюджетними фондами, персоналом підприємства, іншими кредиторами, тобто про підви-

щення швидкості сплати заборгованості підприємства. Зменшення тривалості кредиторської заборгованості зі 42 до 35 днів демонструє зменшення середнього терміну повернення боргів підприємства.

За досліджуваний період коефіцієнт оборотності матеріальних запасів зазнав невеликого спаду, що свідчить про відносне збільшення виробничих запасів і незавершеного виробництва або про зниження попиту на готову продукцію.

Зменшення значень показника коефіцієнту обороту власного капіталу з 2,02 до 1,89 показує зменшення неефективності використання власного капіталу підприємства. В свою чергу, збільшення тривалості обороту власного капіталу з 178 до 190 днів свідчить про погіршення фінансового стану підприємства.

Ділову активність підприємства визначають за умови виконання так званого «золотого правила» економіки підприємства

$$T_{пр} > T_{р} > T_{к} > 100\%, \quad (2.1)$$

де $T_{пр}$ - темп зростання прибутку до оподаткування, %; $T_{р}$ – темп зростання обсягу реалізації, %; $T_{к}$ – темп зростання авансованого капіталу, %.

Перевірку виконання «золотого правила» економіки підприємства за досліджуваний період представлено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Перевірка виконання «золотого правила» економіки АТ «ЛКФ «Світоч»

Показник	2019	2020	2021
1. Темп зростання прибутку до оподаткування ($T_{пр}$), %	99,67	58,15	125,76
2. Темп зростання обсягу реалізації ($T_{р}$), %	107,99	104,91	100,48
3. Темп зростання авансового капіталу ($T_{к}$), %	137,42	101,27	106,55
Виконання "золотого правила"	$T_{пр} < T_{р} < T_{к} > 100\%$	$T_{пр} < T_{р} > T_{к} > 100\%$	$T_{пр} > T_{р} < T_{к} > 100\%$

Таким чином, виконавши перевірку виконання «золотого правила» економіки АТ «ЛКФ «Світоч», були отримані наступні висновки. У 2019 році відбувалось зростання майнового потенціалу підприємства, оскільки виконувалась лише остання нерівність ($T_k > 100\%$), при, тому що темп зростання прибутку до оподаткування був меншим, ніж темп зростання обсягу реалізації, який, в свою чергу був меншим, аніж темп зростання авансового капіталу (рис. 2.8). Виконання лише останньої нерівності означає, що економічний потенціал АТ «ЛКФ «Світоч» зростає, тобто розширюються масштаби діяльності підприємства.

Рис. 2.8. Темпові показники зростання ділової активності АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019–2021 рр.

У 2020 році виконувалася лише друга умова «золотого правила», а саме виручка від реалізації зростає випереджуючими темпами порівняно з темпами зростання активів, що вказує на те, що порівняно зі збільшення економічного потенціалу обсяг реалізації підвищується вищими темпами, тобто ресурси комерційної організації використовуються ефективніше, підвищується рівень віддачі з кожної грошової одиниці, вкладеної в компанію.

У 2021 році «золоте правило» не виконувалося через нездійснену другу умову, а саме темпи через перевищення темпу зростання авансового капі-

талу над темпом зростання обсягу реалізації. Зростання прибутку АТ «ЛКФ «Світоч» досить перевищує величину обсягу реалізації продукції. Це означає підвищення рівня рентабельності підприємства, що може бути результатом зниження собівартості або зростанням маси прибутку. Також варто зазначити, що темпи зростання прибутку були значно більшими темпів зростання активів, а темпи зростання обсягу продаж менші, тобто, підвищення ефективності використання активів відбулося тільки за рахунок зростання цін на продукцію.

Аналіз нерівностей показує, що АТ «ЛКФ «Світоч» не реалізує залежність «золотого правила» економіки в жодному досліджуваному році. Завжди виконується лише остання умова (зростання середньої величини активів в динаміці), яка означає зростання майнового потенціалу підприємства.

Один з важливих показників, що характеризують ділову активність, є тривалість операційного та фінансового циклу. Їх результати розрахунків наведені в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Визначення тривалості операційного та фінансового циклів

АТ «ЛКФ «Світоч» у 2019 –2021 рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Відхилення (+/-)	
				2020/2019	2021/2020
Чистий дохід (виручка) від реалізації, тис. грн.	2440593	2560385	2572657	119792	12272
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (ДЗг), тис. грн.	622030	625538	756798	3508	131260
Запаси (З), тис. грн.	225338	211401	243764	-13937	32363
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (КЗг), тис. грн.	335570	225197	267656	-110373	42459
Період обороту, дні:					
1) дебіторська заборгованість	100,54	97,63	108,16	-2,91	10,53
2) запасів	35,01	34,19	35,17	-0,82	0,98
3) кредиторська заборгованість	42,08	40,42	35,06	-1,66	-5,35
Операційний цикл (п.1 + п.2.)	135,55	131,82	143,33	-3,73	11,51
Кількість операційних циклів	2,66	2,73	2,51	0,08	-0,22
Фінансовий цикл (п.1.+п.2.-п.3.)	93,48	91,40	108,27	-2,07	16,86

Таким чином, досліджуючи результати дослідження поточних активів і зобов'язань, були зроблені наступні висновки. Основною проблемою є зростання тривалості обороту дебіторської заборгованості. Її обсяги за досліджуваний період зростають швидшими темпами, ніж чистий дохід від реалізації продукції. Так, даний показник збільшився з 622030 тис. грн. до 756798 тис. грн. Серед основних причин варто зазначити необачну кредитну політику по відношенню до споживачів, що виражається у «пом'якшенні» умов оплати дебіторської заборгованості, а також загальне зниження платоспроможності контрагентів.

За досліджуваний період спостерігалось збільшення операційного циклу зі 136 до 143 днів. Такі високі значення свідчать про сповільнення оборотності поточних активів підприємства, що збільшує витрати на їх утримання та обслуговування та скорочує рівень рентабельності. АТ «ЛКФ «Світоч» потрібно в середньому 4,5 місяці для того, щоб перетворити придбані запаси на готову продукцію.

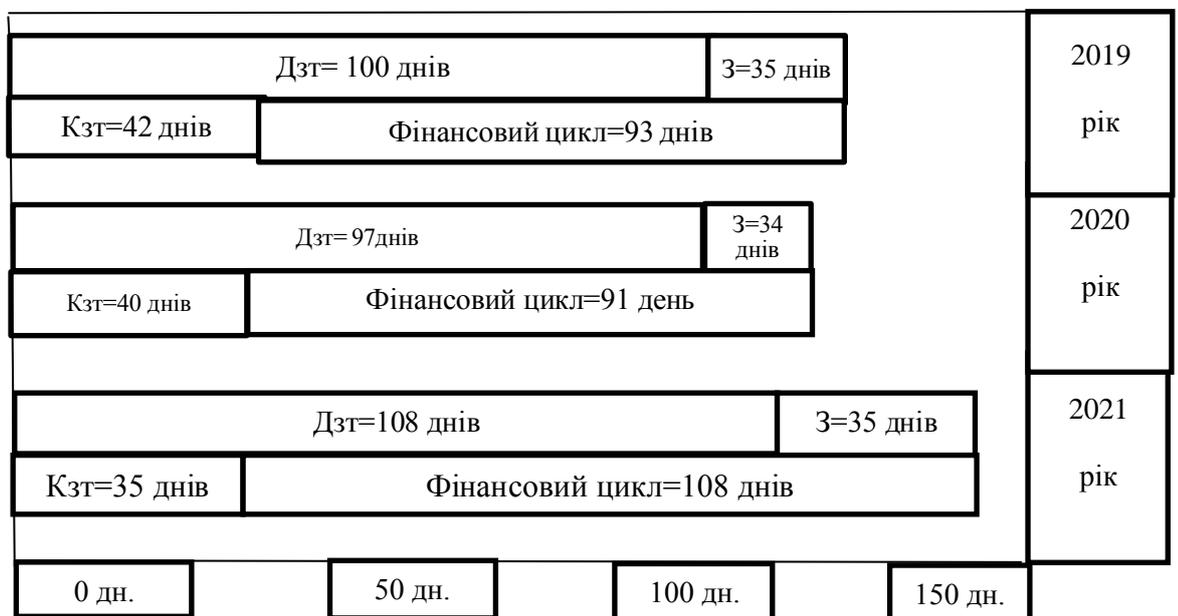

Рис. 2.9. Тривалість операційного та фінансового циклу АТ «ЛКФ «Світоч» у 2019-2021 рр.

Модернізація устаткування, автоматизація виробничих процесів, підвищення ефективності праці робітників, чітке управління виробничим процесом загалом та визначення оптимального розміру партії надасть можливість АТ «ЛКФ «Світоч» скоротити тривалість операційного процесу та забезпечити їх конкурентоспроможність на вітчизняному та міжнародному ринках.

Фінансовий цикл мав ріст в динаміці, а саме збільшення показника з 93 до 108 днів. Таке значення є негативним для підприємства, тому що таке зростання відбувається при побудові неправильної кредитної політики підприємства в рамках управління дебіторською заборгованістю. Така значна тривалість фінансового циклу свідчить про високу потребу підприємства у джерелах фінансування, оскільки строк оборотності дебіторської заборгованості набагато більший за кредиторську. Це спричиняє необхідність залучення банківських кредитів, що збільшує фінансові витрати та зменшує рентабельність. Для скорочення фінансового циклу підприємство звичайно має у своєму розпорядженні можливості зменшення періодів обороту запасів і готової продукції. Деякою мірою можливості підприємства обмежені при скороченні періоду обороту дебіторської заборгованості і збільшенні періоду обороту кредиторської заборгованості.

Чим триваліше фінансовий цикл, тим більше зовнішнього фінансування необхідно для формування оборотного капіталу. Подовження фінансового циклу може свідчити про проблеми, пов'язані з реалізацією продукції та рухом запасів, а також з отриманням грошових коштів від покупців продукції компанії. Підприємству необхідно скорочувати фінансовий цикл, адже це позитивним чином позначається на ліквідності, рентабельності операційної діяльності, дозволяє домагатися зростання обсягів виробництва за рахунок використання меншого обсягу активів. В цілому зменшення тривалості фінансового циклу при здійсненні раціональної політики оплати рахунків дебіторів і кредиторів може служити одним з критеріїв ефективності управління бізнесом.

2.2. Аналіз грошових потоків підприємства

Здійснення фінансово-господарської діяльності пов'язане з надходженням і вибуттям грошових коштів та їх еквівалентів, які характеризують грошові потоки підприємства та є основою формування доходів і витрат підприємства.

Грошовий потік являє собою сукупність розподілених у часі надходжень і витрачань грошових коштів, генерованих його господарською діяльністю. Основна мета аналізу грошових потоків полягає у виявленні причин дефіциту чи надлишку коштів, виявленні джерел їх надходження та напрямків витрачання, у тому числі, для оптимізації доходів і витрат підприємства.

Аналіз грошових потоків підприємства передбачає дослідження динаміки обсягів формування позитивного грошового потоку; динаміки загального обсягу формування від'ємного грошового потоку підприємства та за напрямками витрачання коштів; збалансованості позитивного і від'ємного грошових потоків у загальному обсязі, вивчення динаміки показника чистого грошового потоку.

Оцінювання руху грошових коштів АТ «ЛКФ «Світоч» проводимо за результатами аналізу, наведеного у таблиці 2.6. За даними таблиці можна зробити висновок, що підприємство у 2019-2021 рр. мало складну фінансову ситуацію, оскільки загальний чистий рух грошових коштів тільки за 2019 рік був додатній. Цей показник має тенденцію до спаду та коливався від 64269 тис. грн. до -388 тис.грн за період з 2019 по 2022 роки відповідно (рис. 2.10). Дефіцитний грошовий потік призводить до зниження абсолютної платоспроможності підприємства, несвоєчасного погашення ним кредиторської заборгованості перед постачальниками за отримані матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги, бюджетом тощо за всіма видами, спричиняє затримки у виплаті заробітної плати, а відтак – до зниження продуктивності праці, сплати штрафних санкцій за недотримання термінів оплати і т.п.

Таблиця 2.6

Аналіз грошових потоків АТ «ЛКФ «Світоч» протягом 2019-2021 рр.

Показники	На поч. 2019 року		На кінець 2019 року		На кінець 2020 року		На кінець 2021 року		Зміна за 2019-й рік			Зміна на 2020-й рік			Зміна на 2021 рік		
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн.	%	Δ	%	Темп зр, %	Δ	%	Темп зр, %	Δ	%	Темп зр, %
1	2	3	4	5	6	7	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
I. Грошові потоки від операційної діяльності	5252864	100	5548816	100	5969363	100,00	5659167	100	295952	-	105,63	420547	-	107,58	-310196	-	
Надходження, в т.ч.:	2666018	50,75	2926486	52,74	3061552	51,29	2871250	50,74	260468	1,99	109,77	135066	-1,45	104,62	-190302	0,55	94,80
реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2661523	50,67	2862946	51,60	2973030	49,80	2844949	50,27	201423	0,93	107,57	110084	-1,79	103,85	-128081	0,47	93,78
повернення авансів інших податків і зборів	0	0,00	57238	1,03	81933	1,37	16713	0,30	57238	1,03	100,00	24695	0,34	143,14	-65220	-1,08	95,69
інші надходження	4495	0,09	6302	0,11	6589	0,11	9588	0,17	1807	0,03	140,20	287	0,00	104,55	2999	0,06	20,40
Витрачання, в т. ч.:	2586846	49,25	2622330	47,26	2907811	48,71	2787917	49,26	35484	-1,99	101,37	285481	1,45	110,89	-119894	0,55	145,52
постачальникам	2364646	45,02	2372688	42,76	2603592	43,62	2458683	43,45	8042	-2,26	100,34	230904	0,86	109,73	-144909	-0,17	95,88
оплата праці	95991	1,83	140539	2,53	181022	3,03	195257	3,45	44548	0,71	146,41	40483	0,50	128,81	14235	0,42	94,43
розрах. з податків та зборів	123857	2,36	105851	1,91	120202	2,01	131128	2,32	-18006	-0,45	85,46	14351	0,11	113,56	10926	0,30	107,86
інші витрачання	2352	0,04	3252	0,06	2995	0,05	2849	0,05	900	0,01	138,27	-257	-0,01	92,10	-146	0,00	109,09
ЧГП від операц. діяльності	79172	-	304156	-	153741	-	83333	-	224984	-	384,17	-150415	-	50,55	-70408	-	95,13
II. Грошові потоки від інвестиційної діяльності	87588	100,00	518301	100,00	227734	100,00	75231	100,00	430713	0,00	591,75	-290567	0,00	43,94	-152503	0,00	54,20
Надходження, в т. ч.:	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	33,03
виручка від продажу довгострокових активів	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00

Продовження таблиці 2.6

1	2	3	4	5	6	7	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
отримані відсотки, дивіденди	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
інші надходження	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Витрачання, в т. ч.:	87588	100,00	518301	100,00	227734	100,00	75231	100,00	430713	0,00	591,75	-290567	0,00	43,94	-152503	0,00	0,00
придб. об'єктів основних засобів і не матер. активів	87588	100,00	518301	100,00	227734	100,00	75231	100,00	430713	0,00	591,75	-290567	0,00	43,94	-152503	0,00	33,03
довгострокові фін. інвестиції	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	33,03
ЧГП від інвест. діяльності	-87588	-	-518301	-	-227734	-	-75231	-	-430713	-	591,74	290567	-	43,94	152503	-	0
III. Грошові потоки від фінансової діяльності	0	-	282024	100,00	5563	100	8440	100	282024	-	100	-276461	0	1,97	2877	0	33,03
Надходження, в т. ч.:	0	0	280219	99,32	0	0	0	0	280219	99,35	100	-280219	-99,36	0	0	0	151,72
Власного капіталу	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Отримання позик	0	0	280219	99,36	0	0	0	0	280219	99,35	100	-280219	-99,36	0	0	0	0
Інші надходження	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Витрачання, в т. ч.:	0	0	1805	0,64	5563	100	8440	100	1805	0,64	100	3758	99,36	308,19	2877	0	0
Викуп власних акцій	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	151,72
Погашення позик	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сплата дивідендів	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Витрач. на сплату відсотків	0	0	1805	0,64	5563	100	8440	100	1805	0,64	100	3758	99,36	308,19	2877	0	0
Витрачання на сплату заборгов. з фінанс. оренди	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	151,72
Інші платежі	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ЧГП від фінанс. діяльності	0	-	278414	-	-5563	-	-8440	-	278414	-	100	-283977	-	-1,99	-2877	-	-
Чистий грошов. потік (ЧГП)	-8416	-	64269	-	-79556	-	-338	-	72685	-	-763,65	-143825	-	-123,78	79218	-	151,72

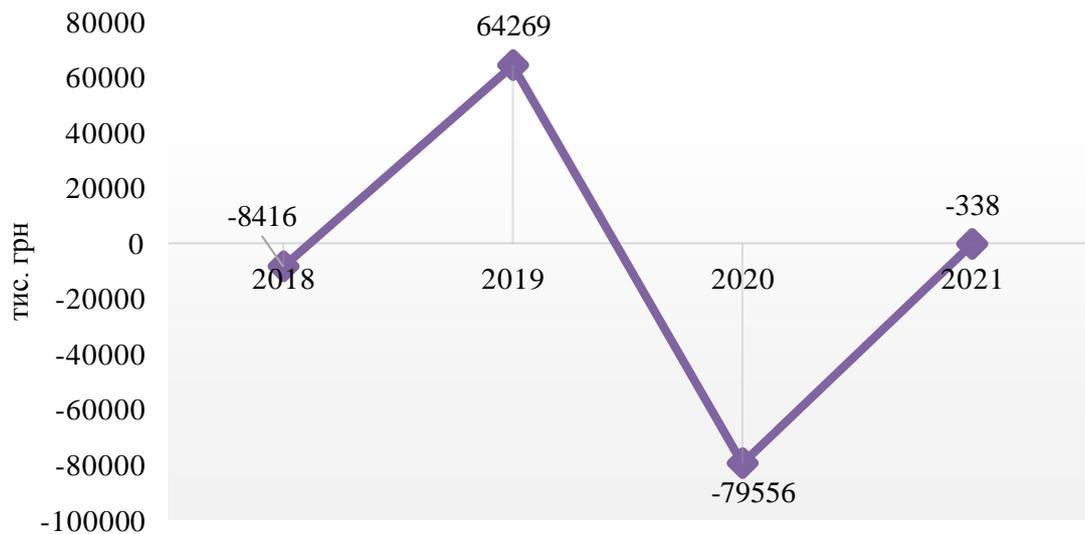

Рис. 2.10. Чистий грошовий потік АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019 –2021 рр.

Позитивний грошовий потік від операційної діяльності свідчить про те, що основні напрямки діяльності компанії знаходяться у задовільному стані. Дані, наведені в таблиці 2.6, відображають, що в період з 2019 по 2021 роки спостерігалася тенденція до спаду суми чистих грошових потоків від операційної діяльності, які зменшилися на - 220823 тис. грн. Така тенденція є негативною для підприємства, адже при зменшенні цього показника відбувається скорочення грошових коштів для погашення позик, підтримки операційної потужності суб'єкта господарювання, виплати дивідендів та здійснення нових інвестицій без залучення зовнішніх джерел фінансування.

Внаслідок аналізу можна зазначити, що надходження від реалізації продукції, товарів та послуг, які становлять найбільшу частку в структурі операційних надходжень, збільшилися у 2020 році на 110084 тис.грн. в порівнянні з 2019 роком. Зростання розмірів доходів пов'язане також із встановленням економічно обґрунтованих цін на надання товарів, які стимулюють збільшення попиту, що залежить від обґрунтованості вибору цінової політики підприємства. У 2021 в порівнянні з 2020 році відбулося зменшення на суму - 128081 тис.грн.

За інвестиційною та фінансовою діяльностями АТ «ЛКФ «Світоч» мало більше витрачання, ніж надходжень, що призвело до скорочення чистого гро-

шового потоку. Підприємство майже не здійснювало інвестиційну діяльність. Так, в період з 2019 по 2021 році, АТ «ЛКФ «Світоч» лише витратила кошти на придбання необоротних активів, сума яких зменшилася на 443070 тис. грн (рис. 2.11).

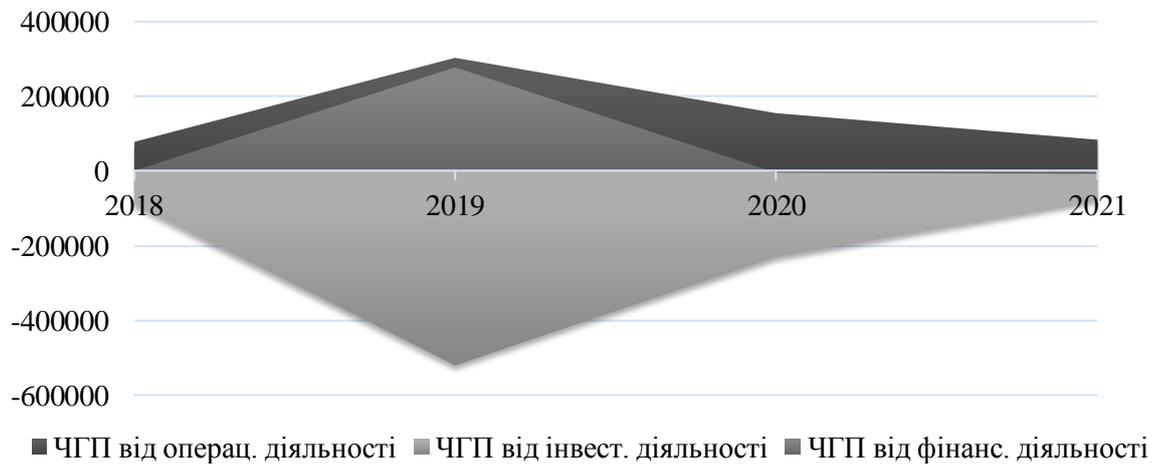

Рис.2.11. Чисті грошові потоки за видами діяльності АТ «ЛКФ «Світоч» за 2018 – 2021 роки, тис.грн.

Управління грошовими потоками інвестиційної діяльності і подальша їх оптимізація повинні бути націлені на перегляд напрямів вкладання ресурсів з метою вибору більш дохідних інвестицій, а також на зменшення витрат коштів.

Абсолютна величина фінансового грошового потоку має від’ємне значення в період з 2020 по 2021 рік, оскільки доходи від фінансової діяльності не перекривають потреби підприємства у фінансовому капіталі. Проте, у 2019 році підприємство вкладало кошти у фінансову діяльність, отримало 280219 тис. грн., таким чином воно отримувало додаткове джерело грошових надходжень, що у довгостроковому періоду дещо зміцнило фінансову стійкість підприємства.

Невід’ємною частиною аналізу грошових потоків є коефіцієнтний аналіз ефективності використання грошових потоків підприємства. Розрахунки

коефіцієнтів ефективності оцінки руху грошових потоків відображено у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Коефіцієнти ефективності використання грошових потоків АТ «ЛКФ
«Світоч» у 2019–2021 рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Темп зростання, %	
				2020/2019	2021/2020
Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку	14,30	-11,03	2,57	-77,16	-23,34
Коефіцієнт ліквідності грошового потоку	0,003	-0,001	0,001	-47,24	-61,39
Рентабельність залишку грошових коштів	110,04	153,99	1360,72	139,94	883,63
Рентабельність витрачених грошових коштів	4,05	2,24	3,18	55,39	141,74
Рентабельність отриманих грошових потоків	3,97	2,30	3,18	58,00	138,16
Рентабельність чистого грошового потоку	197,95	-88,55	-27005,03	-44,73	30498,16
Рентабельність грошового потоку по операційній діяльності	0,52	0,59	1,38	115,04	232,02
Рентабельність грошового потоку по інвестиційній діяльності	0,00	0,00	0,00	-	-
Коефіцієнт ефективності грошового потоку	1,02	0,97	1,00	95,51	102,59

Таким чином, після розрахунку коефіцієнтів ефективності використання грошових потоків, можна зробити наступні висновки. Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку мав неоднозначну тенденцію протягом 2019 по 2021 років (рис. 2.11). У 2020 році спостерігалось від'ємне значення цього показника, що свідчить про недостатність акумульованого підприємством чистого грошового потоку з позицій його потреб. При недостатності надходження грошових коштів виплати проводяться за рахунок раніше накопиченого залишку, що може й не мати негативних наслідків у короткостроковому періоді. У 2021 році цей коефіцієнт знову перебував у додатньому значенні, що вказує на те, що підприємство мало можливості погашати фінансові витрати за рахунок грошового потоку від операційних витрат.

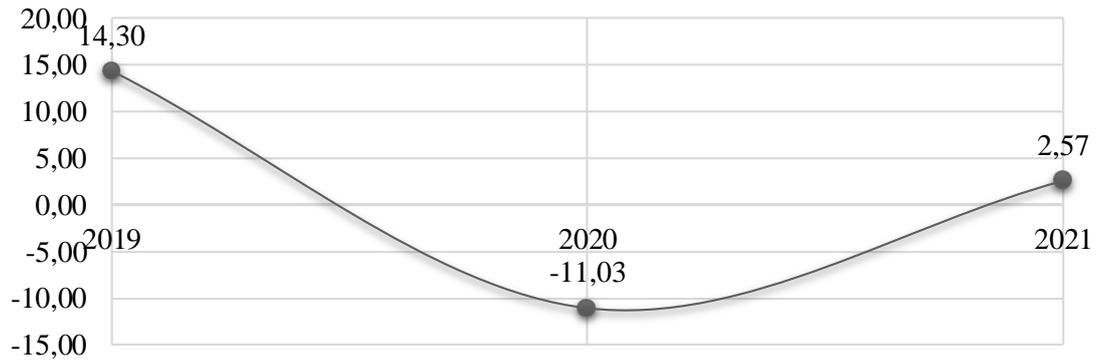

Рис. 2.12. Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019 –2021 рр.

Коефіцієнт ліквідності грошового потоку свідчить про незабезпеченість витрачання грошових засобів їх надходженнями протягом 2019-2021 років. Так, за досліджуваний період цей коефіцієнт був набагато меншим за нормативне значення (менше 1), що свідчить про те, що підприємству слід вжити заходів для додаткового залучення інвестиційних ресурсів, адже таке зменшення коефіцієнту відбулося за рахунок скорочення середнього залишку грошових коштів.

Спостерігалася тенденція до зростання рентабельності залишку грошових коштів, значення якого значно зросло зі 110,04 до 1360,72 за рахунок його зменшення не є однозначним позитивним результатом. Проте таке підвищення рентабельності грошових коштів за рахунок зменшення залишку грошових коштів може негативно вплинути на здатність підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями.

Зменшення показнику рентабельності витрачених грошових коштів на -1,81 у 2020 році є негативним для підприємства, адже характеризує зменшення суми прибутку, яка припадає на 1 грн. грошових коштів, витрачених підприємством протягом звітного періоду. Проте вже у 2021 році ситуація нормалізувалася і коефіцієнт рентабельності витрачених грошових коштів збільшився до значення 3,18.

У 2020 році спостерігався найменше значення коефіцієнту рентабельності отриманих грошових потоків, розмір якого становив 2,30. Проте у 2021 році цей коефіцієнт зріс до значення 3,18, що свідчить про збільшення суми прибутку, яка припадає на 1 грн., які отримало АТ «ЛКФ «Світоч» за досліджуваний період.

Коефіцієнт рентабельності чистого грошового потоку у 2020-2021 роках мав від'ємне значення та швидкий темп зростання з тенденцією до спаду, так як у цей період підприємство мало від'ємний чистий грошовий потік, що, звичайно, є негативним для підприємства.

Відбулося зростання рентабельності грошового потоку по операційній діяльності зі значення 0,52 до 1,18. Така тенденція є позитивною для підприємства, адже характеризує збільшення дохідності від операційної діяльності підприємства. Коефіцієнт рентабельності грошового потоку від інвестиційної діяльності у 2019-2021 рр. не може бути розрахований, оскільки підприємство не мало жодних надходжень грошових коштів від цього виду діяльності.

Розрахунки коефіцієнту ефективності грошового потоку показали спад цього коефіцієнту у 2020 році, і підйом у 2021 році, що вказує на ефективне використання грошових потоків.

Як видно з даних табл. 2.7 більшість показників ефективності грошових потоків підприємства є недостатніми. Внаслідок формування від'ємного чистого грошового потоку підприємства за аналізований період, окремі показники здобули мінусового значення. Отже платоспроможність підприємства в цілому погіршується. Для підвищення ефективності управління грошовими потоками промислових підприємств важливо дотримуватися таких рекомендацій: узгоджувати стратегічні цілі підприємств з їх фінансовими можливостями; планувати довгострокові та короткострокові шляхи розвитку підприємств; забезпечити оптимізацію грошових потоків та їх ефективне фінансування; здійснювати постійний контроль над розподілом грошових коштів; формувати резервні джерела фінансування; підвищувати рівень залучення інвестицій до підприємств.

На завершальному етапі аналізу необхідно оцінити якість управління грошовими потоками підприємства у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Оцінювання якості управління грошовими потоками АТ «ЛКФ «Світоч»

Грошові потоки за видами діяльності	Якість управління грошовими потоками підприємства		
	2019	2020	2021
ЧГП від операц. діяльності	+	+	+
ЧГП від інвест. діяльності	-	-	-
ЧГП від фінанс. діяльності	-	+	-

Таким чином, у 2019 та 2021 роках спостерігалася висока якість управління грошовими потоками, так як за результатами досліджуваного періоду спостерігається позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності та від'ємний – унаслідок інвестиційної та фінансової діяльності.

Позитивний грошовий потік від операційної діяльності формувався за рахунок надходження грошових коштів від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг на внутрішньому та зовнішньому ринках, а також за рахунок виготовлення готової продукції з давальницької сировини, повернення авансів інших податків і зборів. Негативний грошовий потік від інвестиційної діяльності сформований за рахунок відтоку грошових коштів на придбання необоротних активів, що є позитивним для розвитку підприємства. Негативний грошовий потік від фінансової діяльності сформований за рахунок відсотків за вкладений в підприємство капітал, також це вказує на те, що підприємство не залучає значні кредити, а обходиться власними коштами. В результаті позитивного грошового потоку від операційної діяльності і негативних грошових потоків від інвестиційної і фінансової діяльності підприємство має позитивний чистий грошовий потік по підприємству в цілому. Приріст чистого прибутку відбувався за рахунок розширення масштабів виробництва та зниження його собівартості.

У 2020 році була нормальна якість управління грошовими потоками АТ «ЛКФ «Світоч». Підприємство в цей період також мав позитивний гро-

шовий потік від операційної діяльності. У результаті фінансової діяльності генерувався позитивний грошовий потік. Позитивний грошовий потік формувався за рахунок отримання кредиту. Підприємство направляло грошові кошти, отримані від операційної діяльності, а також кошти, отримані як кредити та додаткові вкладення власником (фінансова діяльність), на придбання необоротних активів (оновлення основних засобів) вкладення капіталу в нематеріальні активи.

2.3. Оцінювання структури та динаміки доходів і витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Величину фінансового результату діяльності підприємства безпосередньо визначає загальний обсяг доходів та витрат підприємства. Аналіз доходів та витрат підприємства має велике значення в системі загальної оцінки роботи суб'єкта господарювання.

На підприємстві використовуються такі показники доходів і витрат підприємства: доходи від реалізації продукції; доходи від інших операцій; адміністративні витрати; витрати на збут; фінансові витрати; витрати з податку на прибуток; інші витрати.

Проводимо аналіз складу, структури та динаміки доходів і витрат АТ «ЛКФ «Світоч» у таблиці 2.9, за результатами якого можна зробити наступні висновки. За весь досліджуваний період доходи перевищували витрати, що свідчить про те, що АТ «ЛКФ «Світоч» було прибутковим підприємством. Мав тенденцію до зростання загальний обсяг доходу, який зріс зі значення 2532627 тис. грн. до 2606018 тис. грн. Підвищення доходів є позитивним для підприємства та свідчить про збільшення фінансових ресурсів, що формуються в результаті виробництва та реалізації товарів, які забезпечували кругообіг основного та оборотного капіталу.

Таблиця 2.9

Аналіз складу, структури та динаміки доходів і витрат підприємства АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019 – 2021 роки

Показник	Рядок Ф№2	2019 рік		2020 рік		2021 рік		Відхилення 2020/2019 в:			Відхилення 2021/2020 в:		
		Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	сумі, тис. грн	пи- то- мій вазі, %	тем- п зрос- тання, %	сумі, тис. грн	пи- то- мій вазі, %	тем- п зрос- тання, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ДОХОДИ		2532627	100	2598761	100	2606018	100	66134	-	102,61	7257	-	100,28
Чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг)	2000	2440593	96,37	2560385	98,52	2572657	98,72	119792	2,16	104,91	12272	0,20	100,48
Інші операційні доходи	2120	61235	2,42	17295	0,67	15574	0,60	-43940	-1,75	28,24	-1721	-0,07	90,05
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Інші фінансові доходи	2220	571	0,02	112	0,004	2	0,0001	-459	-0,02	19,61	-110	0,00	1,79
Інші доходи	2240	30228	1,19	0	0,00	10920	0,42	-30228	-1,19	0,00	10920	0,42	100,00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0,00	20969	0,81	6865	0,26	20969	0,81	100,00	-14104	-0,54	32,74
ВИТРАТИ		2405405	100,00	2507348	100	2507926	100	101943	-	104,24	578	-	100,02
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2207697	91,78	2299274	91,70	2329241	92,88	91577	-0,08	104,15	29967	1,17	101,30
Адміністративні витрати	2130	46993	1,95	65593	2,62	73764	2,94	18600	0,66	139,58	8171	0,33	112,46
Витрати на збут	2150	8775	0,36	12689	0,51	15833	0,63	3914	0,14	144,60	3144	0,13	124,78
Інші операційні витрати	2180	74387	3,09	24854	0,99	27331	1,09	-49533	-2,10	33,41	2477	0,10	109,97
Фінансові витрати	2250	8161	0,34	24215	0,97	20411	0,81	16054	0,63	296,72	-3804	-0,15	84,29
Витрати від участі в капіталі	2255	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Інші витрати	2270	29912	1,24	60050	2,39	17984	0,72	30138	1,15	200,76	-42066	-1,68	29,95
Витрати з податку на прибуток	2300	29480	1,23	20673	0,82	23362	0,93	-8807	-0,40	70,13	2689	0,11	113,01

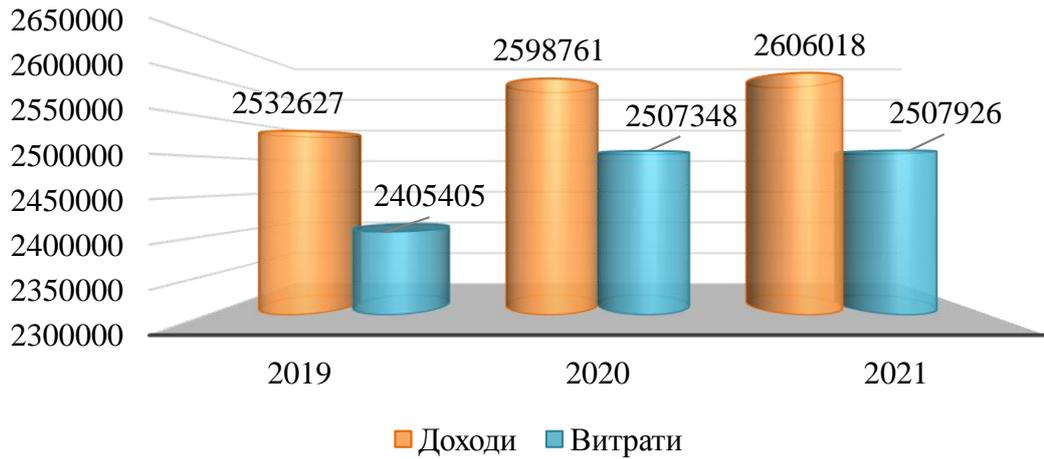

Рис. 2.13. Динаміка співвідношення доходів і витрат АТ «ЛКФ «Світоч» протягом 2019–2021 рр., тис. грн

В цілому доходи АТ «ЛКФ «Світоч» протягом 2019-2021 рр. перевищують його витрати, що свідчить про ефективну фінансово-господарську діяльність підприємства. Проте варто відмітити, що у 2020 році виявлено перевищення темпу зростання обсягу витрат над темпами зростання обсягів доходів, що призвело до зменшення валового прибутку підприємства.

Основною складовою доходу були чистий дохід від реалізації та інші операційні доходи (рис. 2.14).

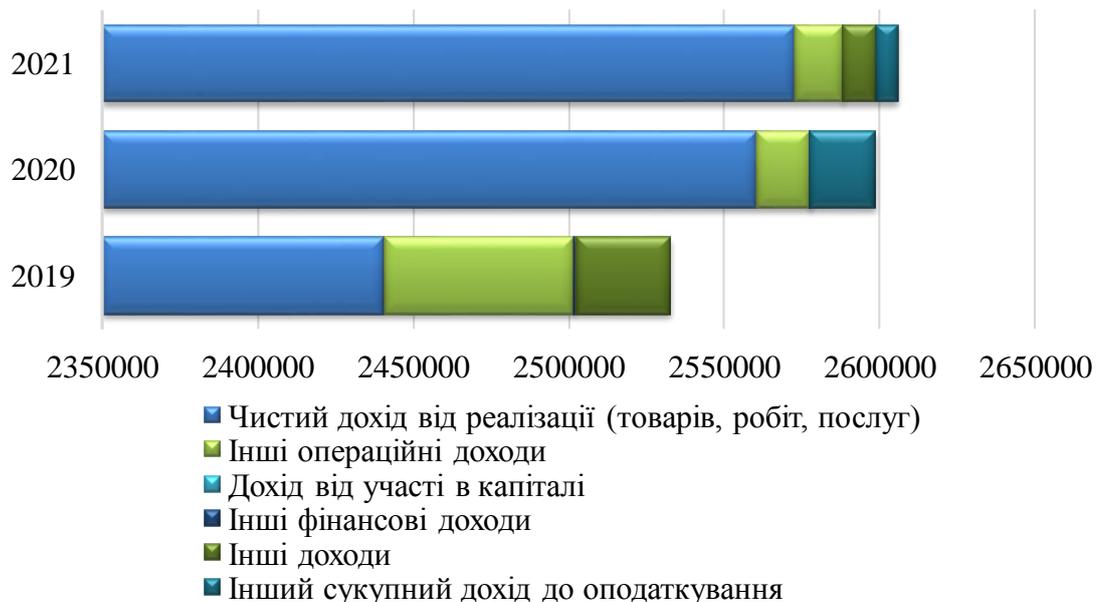

Рис. 2.14. Структура доходів АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019–2021 рр., тис. грн

Чистий дохід від реалізації в структурі доходів підприємства за аналізований період збільшився на 132064 тис. грн. Таке зростання свідчить про збільшення фінансового результату діяльності підприємства, який забезпечував фінансування розширеного виробництва та його ефективність, обсяг та кількість виготовленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості.

Порівнюючи 2021 рік з 2020, відбулося зменшення на 25,43% інших операційних доходів. Такий спад демонструє зменшення доходу від операційної оренди активів, дохід від операційних курсових різниць дохід від реалізації оборотних активів, одержані гранти та субсидії, одержані штрафи, пені, неустойки.

Аналіз рівня і динаміки витрат свідчить про те, що у досліджуваному періоді загальна сума витрат звичайної діяльності та майже всіх їх складових має тенденцію до зростання, що пов'язано із розширенням масштабів діяльності (рис. 2.15).

Рис. 2.15. Структура витрат АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019–2021 рр., тис. грн

Найбільшу частку в структурі витрат аналізованого підприємства в період з 2019 по 2021 роки становили витрати операційної діяльності (95,81% та 97,54% відповідно). Такий значний приріст витрат, у порівнянні з приростом доходу, є негативним для підприємства. Розмір витрат виробництва є однією з умов успіху на ринку, оскільки чим менші витрати виробництва, тим більший прибуток отримує підприємство з урахуванням рівня ринкових цін.

Ефективність процесів формування доходів і витрат підприємства відображає динаміка узагальнюючого фінансового показника діяльності підприємства – його прибутку, який формується як фінансовий результат за всіма видами його діяльності: операційній, інвестиційній, фінансовій. Операції формування та розподілу прибутку підприємства відображаються у звіті про фінансові результати підприємства (форма №2).

Результати аналізу формування та розподілу прибутку АТ «ЛКФ «Світоч» представлено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Аналіз формування та розподілу прибутку АТ «ЛКФ «Світоч», тис. грн.

№	Показник	Рядок Ф№2	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Абсолютне відхилення (6-5)	Абсолютне відхилення (7-6)
1	2	3	5	6	7	8	9
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2440593	2560385	2572657	119792	12272
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2207697	2299274	2329241	91577	29967
3	Валовий прибуток	2090	232896	261111	243416	28215	-17695
4	Інші операційні доходи	2120	61235	17295	15574	-43940	-1721
5	Сумарні операційні доходи	(2000+2120)	2501828	2577680	2588231	75852	10551
6	Адміністративні витрати	2130	46993	65593	73764	18600	8171
7	Витрати на збут	2150	8775	12689	15833	3914	3144
8	Інші операційні витрати	2180	74387	24854	27331	-49533	2477
9	Сумарні операційні витрати	(2050+2130+2150+2180)	2337852	2402410	2446169	64558	43759
10	Прибуток від операційної діяльності	2190	163976	175270	142062	11294	-33208

Продовження таблиці 2.10

1	2	3	5	6	7	8	9
11	Дохід від інвестиційної та фінансової діяльності	(2200+2220+2240)	30799	112	10922	-30687	10810
12	Витрати від інвестиційної і фінансової діяльності	(2250+2255+2270)	38073	84265	38395	46192	-45870
13	Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	2290	156702	91117	114589	-65585	23472
14	Витрати з податку на прибуток	2300	29480	20673	23362	-8807	2689
15	Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	127222	70444	91227	-56778	20783
16	Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	-20969	6865	-20969	27834
17	Сукупний дохід	2465	127222	49475	98092	-77747	48617

За досліджуваний період спостерігалася тенденція до збільшення чистого доходу від реалізації продукції. Так, цей показник у 2020 році зріс на 119792 тис. грн., а у 2021 році – на 12272 тис. грн. Таке зростання є позитивним для підприємства і свідчить про те, що компанія постійно нарощує обсяги реалізації та розширює географію своєї діяльності.

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) збільшилася у 2020 році порівняно з 2019 на 91577 тис. грн., а порівнюючи 2021 рік з 2020 роком – різниця становила 29967 тис. грн (рис. 2.16). Збільшення цього показника, хоч і менш інтенсивним за останній рік, є негативним для підприємства, адже зростання собівартості продукції приводить до зменшення прибутку підприємства. Тому для зниження собівартості підприємству доцільно буде проводити наступні заходи: комплексна механізація і автоматизація виробничих процесів, впровадження прогресивних видів матеріалів, підвищення продуктивності праці.

Позитивне значення валового прибутку та його зростання у динаміці із суми 232896 тис. грн. до 243416 тис. грн. відбулося як за рахунок збільшення чистого доходу, так і через збільшення собівартості. Збільшення цього показника свідчить про перевищення обсягу реалізованої продукції над змінними витратами, і як наслідок, свідчить про фінансовий успіх товару.

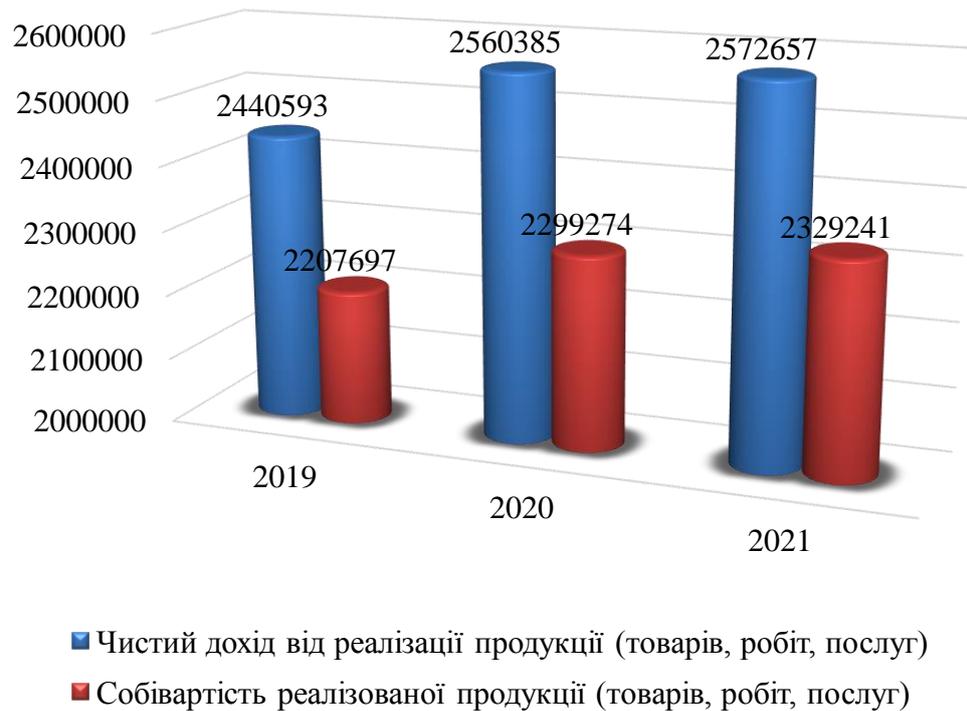

Рис. 2.16. Співвідношення чистого доходу від реалізації та собівартості реалізованої продукції на АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019–2021 рр., тис.грн

Прибуток від операційної діяльності хоч і перебував у позитивних значеннях, проте мав спад у динаміці у сумі -21914 тис. грн за весь досліджуваний період. Такі зміни відбулися через інтенсивне нарощування сум адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат та менш активним зростанням операційних доходів. Зменшення прибутку від операційної діяльності характеризує скорочення ефективності господарської діяльності підприємства в цілому, зменшення можливості забезпечення фінансування розширеного виробництва та його ефективність, погіршення стану продуктивності праці.

Чистий фінансовий результат (прибуток) мав неоднозначну тенденцію, а саме спад в період з 2019 по 2020 роки у розмірі 56778 тис. грн., а в період з 2020 по 2021 роки спостерігався підйом сумою 20783 тис. грн (рис. 2.17). Основний обсяг загального прибутку формувався в основній діяльності, тобто від продажу виробленої продукції, виконаних робіт і наданих послуг.

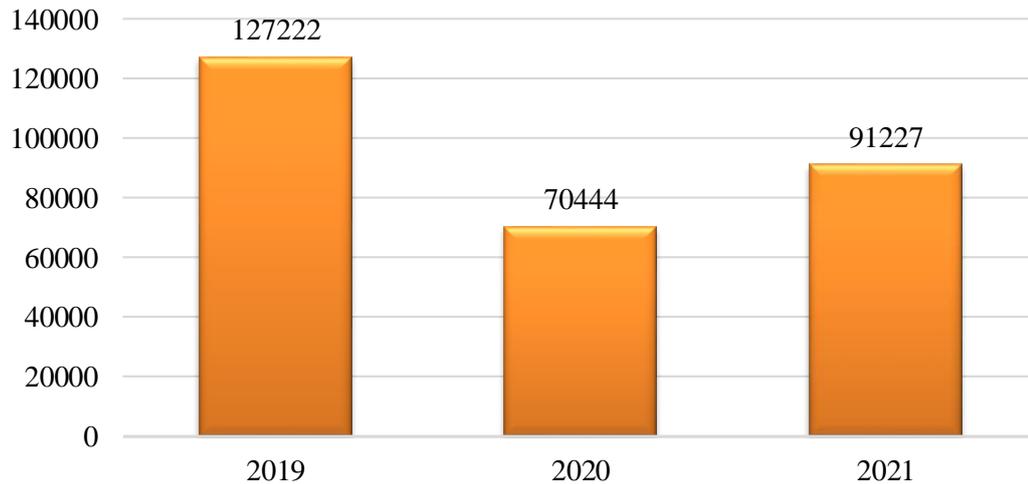

Рис. 2.17. Динаміка чистого фінансового результату (прибутку)
АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019–2021 рр.

Наступним етапом дослідження доходів і витрат підприємств є аналіз динаміки окремих показників, які наведені у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Аналіз динаміки показників дослідження доходів і витрат АТ «ЛКФ «Світоч»

Показник	2019 рік	2020 рік,	2021 рік	Відхилення 2020/2019		Відхилення 2021/2020	
				+, - тис. грн	темп росту, %	+, - тис. грн	темп росту, %
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Доходи, тис. грн	2532627	2598761	2606018	66134,00	102,61	7257,00	100,28
2. Витрати, тис. грн	2405405	2507348	2507926	101943,00	104,24	578,00	100,02
3. Прибуток (збиток) від звичайної діяльності	127222	91413	98092	-35809,00	71,85	6679,00	107,31
4. Середньорічна вартість активів	959168	966601	1015780	7432,50	100,77	49179,50	105,09
5. Чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг)	2440593	2560385	2572657	119792,00	104,91	12272,00	100,48
6. Рентабельність активів, % (п.3 : п.4)	13,26	9,46	9,66	-3,81	71,3	0,20	102,11
7. Рентабельність продаж, % (п.3 : п.5)	5,21	3,57	3,81	-1,64	68,49	0,24	106,79

Продовження таблиці 2.11

1	2	3	4	5	6	7	8
8. Рентабельність витрат, % (п.3 : п.2)	5,29	3,65	3,91	-1,64	68,93	0,27	107,28
9. Виручка від реалізації в 1 грн. доходів(п.5 : п.1)	0,96	0,99	0,99	0,02	102,24	0,00	100,20
10. Доходи на 1 грн. активів (п.1 : п.4)	2,64	2,69	2,57	0,05	101,82	-0,12	95,42
11. Доходи на 1 грн. витрат (п.1 : п.2)	1,05	1,04	1,04	-0,02	98,44	0,00	100,26

Дослідивши динаміку показників дослідження доходів і витрат підприємства, були зроблені наступні висновки. Рентабельними активами були у період з 2019 по 2021 роки, адже перевищували нормативне значення у розмірі (0,05) та становили 0,13 та 0,1 відповідно. Цей результат свідчить про, що компанія ефективно веде бізнес, адже цей показник демонструє результативність використання підприємства свого майна, включаючи кредитні заборочення.

В період 2019 по 2020 роки спостерігався спад рентабельності продаж зі значення 5,21% до 3,57%. Причиною зниження цього коефіцієнта були ріст витрат на виробництво і реалізацію продукції. У 2020-2021 роках показник дещо покращився та становив 3,91%. В цілому, показник демонструє те, що бізнес працює ефективно, витрати на виробництво продукції, просування і дистрибуцію є виправданими, хоча їх рентабельність знижується (рис. 2.18).

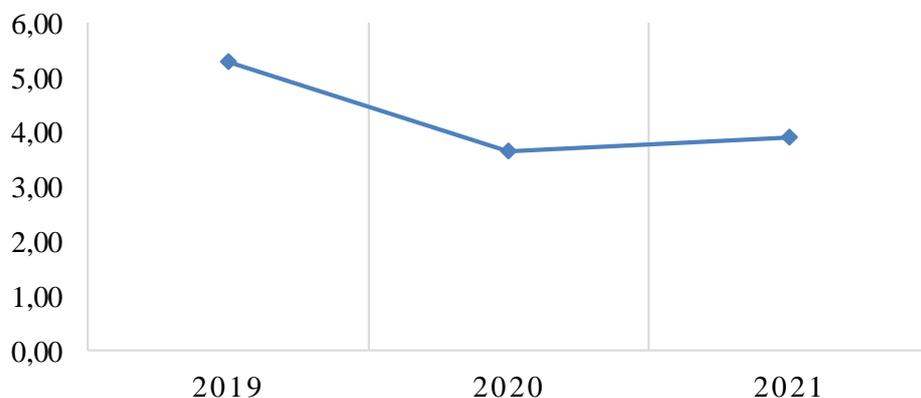

Рис. 2.18. Динаміка рентабельності витрат АТ «ЛКФ «Світоч», %

В цілому співвідношення доходів і витрат сприяє отриманню підприємством прибутку, адже у 2021 році на 1 грн витрат АТ «ЛКФ «Світоч» припадає 1,04 грн його доходів (рис. 2.19).

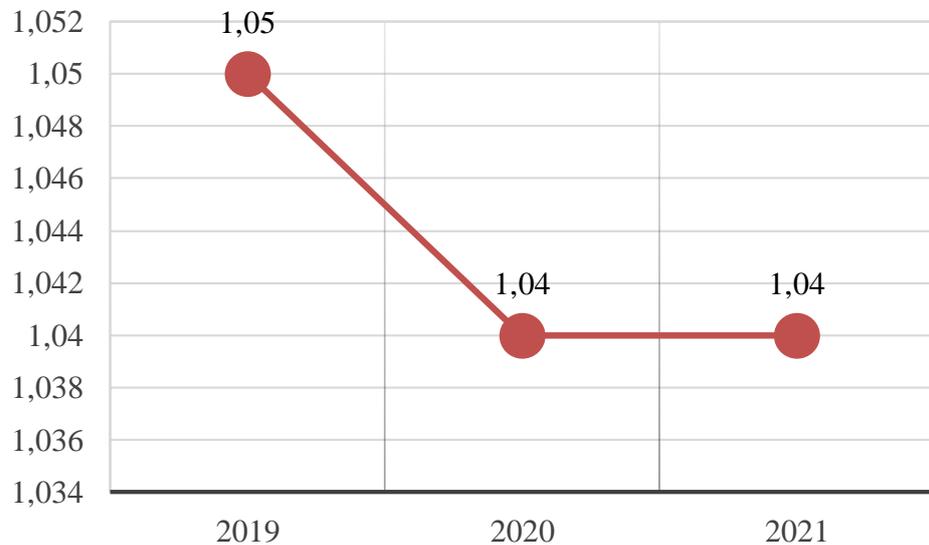

Рис. 2.19. Динаміка співвідношення доходів і витрат АТ «ЛКФ «Світоч» протягом 2019–2021 рр., грн/грн

Отже, проаналізувавши склад, структуру та динаміку доходів і витрат АТ «ЛКФ «Світоч» можна зробити висновок про ефективну діяльність підприємства, оскільки на кінець аналізованого періоду підприємство отримало позитивний фінансовий результат.

Отже, фінансовий стан підприємства визначається сукупністю виробничо-господарських факторів, характеризується системою показників, що відображають наявність розміщення й використання його фінансових ресурсів.

З метою об'єктивної оцінки складу, структури і динаміки доходів і витрат досліджуваного підприємства АТ «ЛКФ «Світоч» було здійснено оцінювання його фінансового стану протягом 2019-2021 рр. Протягом аналізованого періоду відбулося збільшення майна підприємства. Активи товариства придбані переважно за рахунок власних коштів. Кредиторська заборгованість щороку зменшується.

У складі внутрішніх джерел формування власних фінансових ресурсів основне місце належить прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства. Фінансова діяльність АТ «ЛКФ «Світоч» спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування.

Ділова активність АТ «ЛКФ «Світоч» дещо погіршилася у 2021 році, про що свідчить зростання операційного циклу й не виконання «золотого правила» економіки в жодному досліджуваному році. Завжди виконується лише остання умова (зростання середньої величини активів в динаміці), яка означає зростання майнового потенціалу підприємства.

Основною проблемою підприємства було зростання тривалості обороту дебіторської заборгованості. Для зменшення даного показника, підприємству рекомендується покращити перевірку партнерів, за допомогою правильних формулювань умов контрактів, контролем за розрахунками на підприємстві, листуванням, виставленням претензій і т.п. У компанії повинні бути налагоджені механізми виконання угод, система обліку та контролю, повідомлення контрагента про виконання робіт, терміни поставок.

Виявлено, що якість управління грошовими потоками АТ «ЛКФ «Світоч» є високою, формується додатній чистий грошовий потік. За досліджуванний період спостерігалася тенденція до збільшення чистого доходу від реалізації продукції, що складає основну частину доходів підприємства. У 2020 році виявлено пришвидшений темп зростання витрат порівняно з темпом зростання доходів, що є не зовсім позитивною тенденцією, проте АТ «ЛКФ «Світоч» ситуація покращилася у 2021 році, тому підприємство залишалася прибутковим попри коронакризу. Головним фактором, який негативно впливав на нього було постійне збільшення собівартості в структурі витрат. Тому доцільно виявити шляхи мінімізації витрат підприємства, що особливо важливо в кризових умовах.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Виявлення резервів підвищення дохідності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

В умовах війни відбувається падіння платоспроможного попиту населення, що зумовлює зменшення виручки великої кількості підприємств як основного джерела їх доходів. Крім цього бойові дії, ракетні обстріли, тимчасова окупація окремих територій України порушення логістичних зв'язків та інші виклики спричиняють перебої у виробництві, постачанні сировини й матеріалів, що унеможлиблює отримання довоєнних обсягів доходів суб'єктами підприємства. Тому виявлення резервів підвищення дохідності підприємства й пошук невикористаних можливостей надзвичайно важливе питання, від ефективного вирішення якого залежить його можливість функціонувати в умовах сьогодення.

З економічної точки зору під резервами зростання прибутку розуміють кількісно вимірні можливості його збільшення за рахунок зростання об'єму реалізації продукції, зменшення витрат на її виробництво і реалізацію, недопущення зовні реалізаційних збитків, вдосконалення структури вироблюваної продукції. Резерви виявляються на стадії планування і в процесі виконання планів. Визначення резервів зростання прибутку базується на науково обґрунтованій методиці їх розрахунку, мобілізації і реалізації. Виділяють три етапи цієї роботи: аналітичний, організаційний і функціональний. На першому етапі виділяють і кількісно оцінюють резерви; на другому розробляють комплекс інженерно-технічних, організаційних, економічних і соціальних заходів, що забезпечують використання виявлених резервів; на третьому етапі практично реалізують заходи і ведуть контроль за їх виконанням [10].

Проаналізувавши рівень доходів АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019-2021 рр. виявлено позитивну динаміку чистого доходу підприємства, проте доцільним

буде виявити резерви зростання доходів, що покращать фінансово-господарський стан та збільшить прибутковість підприємства у майбутньому. Для цього слід дослідити вплив на зміну валового прибутку у звітному році порівняно з базовим таких факторів, як зміна: цін на продукцію; обсягу виробництва; структури продукції; рівня та структури витрат.

Вихідні дані для проведення факторного аналізу валового прибутку представлено в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Вихідні дані для аналізу прибутку АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019 – 2021 роки, тис. грн.

Показник	Рядок Ф№2	Базовий рік (0)	Базовий рік, перерахований на реалізацію звітного року (1,0)	Звітний рік (1)
А	Б	1	2	3
2019 рік				
Чистий дохід від (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (ЧД)	2000	2260086	2288055,94	2440593
Собівартість реалізованої продукції (С)	2050	2051916	2098310,45	2207697
Валовий прибуток (ВП)	2090	208170	189745,49	232896
2020 рік				
Чистий дохід від (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (ЧД)	2000	2440593	2395681,87	2560385
Собівартість реалізованої продукції (С)	2050	2207697	2057042,32	2299274
Валовий прибуток (ВП)	2090	232896	338639,55	261111
2021 рік				
Чистий дохід від (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (ЧД)	2000	2560385	2417166,74	2572657
Собівартість реалізованої продукції (С)	2050	2299274	2200451,3	2329241
Валовий прибуток (ВП)	2090	261111	216715,44	243416

Факторний аналіз валового прибутку підприємства варто розпочати з розрахунку загальних змін у його валовому прибутку:

$$\Delta \text{ВП} = \text{ВП1} - \text{ВП0} \quad (3.1)$$

Основні формули, які використовують для визначення впливу вищезазначених факторів, мають такий вигляд:

1. Розрахунок впливу на прибуток зміни відпускних цін на реалізацію продукції здійснюється за формулою:

$$\Delta \text{ВП1} = \text{ВП1} - \text{ВП}_{1,0} \quad (3.2)$$

2. Розрахунок впливу на прибуток змін в обсязі продукції під час оцінювання за базовою собівартістю має такий вигляд:

$$\Delta \text{ВП2} = \text{ВП0} * (\text{К1} - 1), \quad (3.3)$$

$$\text{де } \text{К1} = \frac{\text{С}_{1,0}}{\text{С}_0}. \quad (3.4)$$

3. Розрахунок впливу на прибуток змін в обсязі продукції, що зумовлені змінами в структурі продукції:

$$\Delta \text{ВП3} = \text{ВП0} * (\text{К2} - \text{К1}), \quad (3.5)$$

$$\text{де } \text{К2} = \frac{\text{ЧД}_{1,0}}{\text{ЧД}_0}. \quad (3.6)$$

4. Розрахунок впливу на прибуток економії від зниження собівартості продукції:

$$\Delta \text{ВП4} = \text{С}_{1,0} - \text{С}_1. \quad (3.7)$$

5. Розрахунок впливу на прибуток зміни собівартості продукції за рахунок структурних зрушень в обсязі продукції:

$$\Delta \text{ВП5} = \text{С}_0 * \text{К2} - \text{С}_{1,0}. \quad (3.8)$$

Розрахунок загального впливу факторів на валовий прибуток (резерву зростання валового прибутку) здійснюється за формулою:

$$\Delta \text{ВП} = \text{ВП1} + \dots + \text{ВП5} \quad (3.9)$$

Результати факторного аналізу валового прибутку АТ «ЛКФ «Світоч» відображені у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Результати факторного аналізу валового прибутку АТ «ЛКФ «Світоч»

Назва фактора	Сума впливу, тис. грн.		
	2019 р.	2020 р.	2021 р.
Відхилення валового прибутку, всього у т.ч. за рахунок:	24726,00	28215,00	-17695,00
1. Зміни цін на продукцію	43150,51	-77528,55	26700,56
2. Зміни обсягу виробництва і реалізації	4706,79	-15892,97	-11222,54
3. Зміни структури продукції	-2130,56	11607,29	-3383,02
4. Зміни рівня витрат	46394,45	-150654,68	-98822,70
5. Зміни структури витрат	-21000,74	110029,24	-29790,00
Резерв зростання валового прибутку	71120,45	-122439,68	-116517,70

Таким чином, значне збільшення валового прибутку за 2019-2020 роки (рис. 3.1) виникло за рахунок зміни структури витрат. Негативний вплив становило підвищення цін на продукцію, що призвело до певного скорочення обсягу продажу.

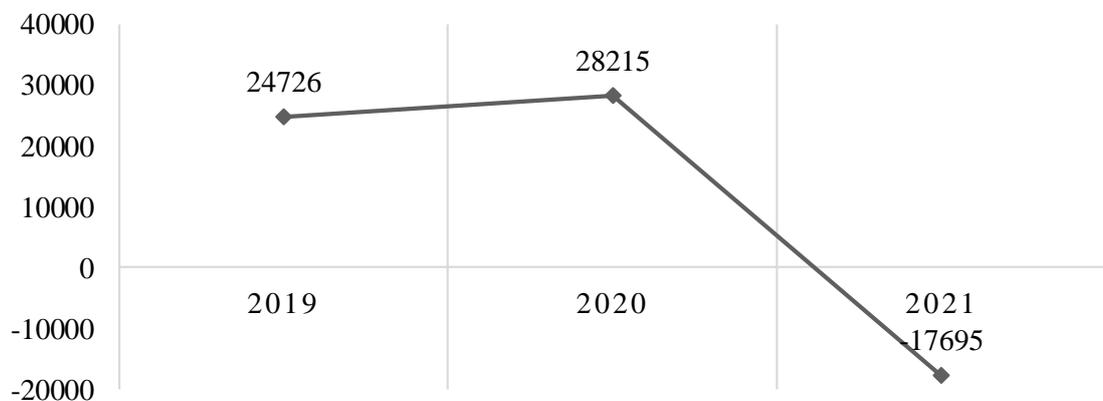

Рис. 3.1. Відхилення валового прибутку АТ «ЛКФ «Світоч» у 2019 – 2021 рр., тис.грн

Найважливішим чинником, що впливає на величину прибутку, є зміна обсягу виробництва та реалізації продукції. Падіння обсягів виробництва за досліджуваний період значно вплинули на формування валового прибутку, зменшуючи його значення у 2020-2021 роках на -15892,97 тис. грн. та -11222,54 тис.грн. відповідно, беручи до уваги такого протидіючого чиннику, як підвищення цін, яке неодмінно веде до скорочення обсягу прибутку. Звідси висновок про необхідність вжити невідкладних заходів із забезпечення зростання обсягу виробництва з урахуванням технічного його відновлення і підвищення ефективності виробництва. Натомість, вдосконалення розрахунково-платіжних відносин між підприємствами сприятиме поліпшенню умов реалізації продукції, отже, зростанню прибутку.

Зміна рівня витрат негативно вплинула на формування валового прибутку (рис. 3.2). Так, зміна рівня витрат знизила прибуток на 150654,68 тис.грн., та 98822,70 тис. грн. у 2020 та 2021 році відповідно.

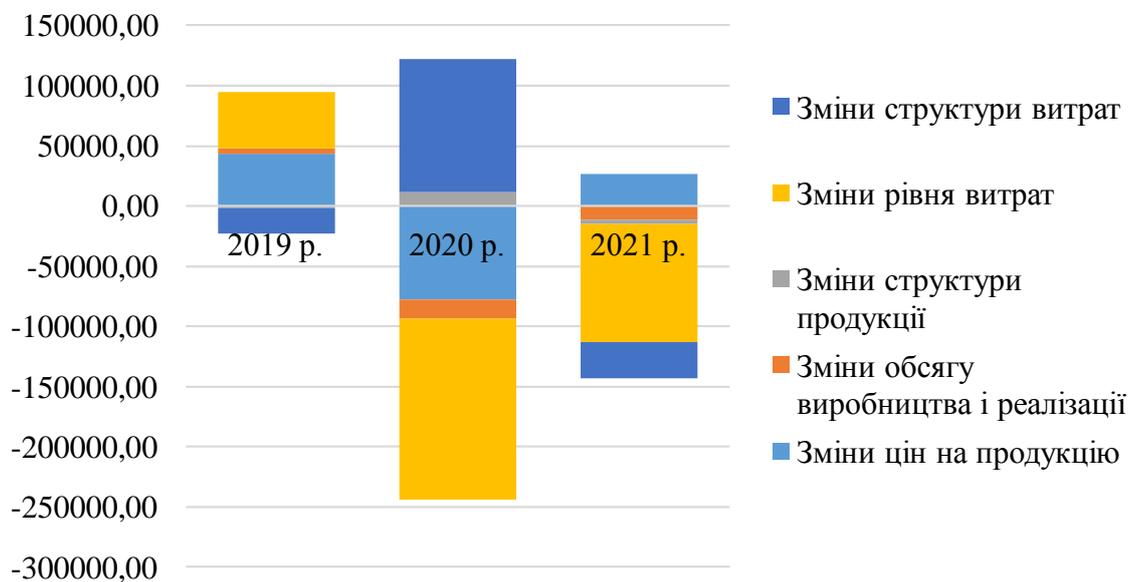

Рис. 3.2. Вплив факторів на валовий прибуток АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019–2021 рр.

Проте покращення структури витрат позитивно вплинуло на валовий прибуток у 2020 році. Тому підприємству варто звернути увагу новим мето-

дам управління витратами, таким як управлінський облік. З його допомогою здійснюється контроль над витратами підприємства. Особливо ефективний облік по центрам відповідальності. Ця форма управління витратами дозволяє раціоналізувати структуру витрат, оперативно реагувати на відхилення від нормальної запланованої величини витрат і просить передати частину функцій прийняття рішень до рівня лінійних керівників. Вони відповідають за затверджену величину витрат і мають забезпечити виконання запланованих показників.

При здійсненні факторного аналізу прибутку підприємства необхідним є виділення й вартісна оцінка факторів першого та другого рівнів. Його можна здійснити за допомогою таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Факторний аналіз прибутку від звичайної діяльності до оподаткування за факторами першого і другого рівнів

Назва фактора	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Величина впливу фактора (абсолютне відхилення)	
				(2-1)	(3-2)
А	1	2	3	4	5
1. Фінансовий результат від операційної діяльності	163976	175270	142062	11294	-33208
- Прибуток валовий	232896	261111	243416	28215	-17695
- Інші операційні доходи	61235	17295	15574	-43940	-1721
- Витрати адміністративні	46993	65593	73764	18600	8171
- Витрати на збут	8775	12689	15833	3914	3144
- Інші операційні витрати	74387	24854	27331	-49533	2477
2. Фінансовий результат від фінансової діяльності	-7590	-24103	-20409	-16513	3694
- Доходи інші фінансові	571	112	2	-459	-110
- Витрати фінансові	8161	24215	20411	16054	-3804
- Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0	0
- Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0
3. Фінансовий результат від іншої звичайної діяльності	316	-60050	-7064	-60366	52986
- Доходи інші	30228	0	10920	-30228	10920
- Витрати інші	29912	60050	17984	30138	-42066
4. Фінансовий результат до оподаткування	156702	91117	114589	-65585	23472

Продовження таблиці 3.3

А	1	2	3	4	5
- Прибуток операційний	163976	175270	142062	11294	-33208
- Прибуток фінансовий	-7590	-24103	-20409	-16513	3694
- Прибуток інший звичайний	316	-60050	-7064	-60366	52986
5. Чистий фінансовий результат	127222	70444	91227	-56778	20783
- Прибуток до оподаткування	156702	91117	114589	-65585	23472
- Витрати (дохід) з податку на прибуток	29480	20673	23362	-8807	2689
- Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	0	0	0	0	0
6. Сукупний дохід	127222	49475	98092	-77747	48617
- Чистий прибуток	127222	70444	91227	-56778	20783
- Інший сукупний дохід після оподаткування	0	-20969	6865	-20969	27834

Таким чином, під час дослідження прибутку від звичайної діяльності до оподаткування було виявлено, що взаємозалежні чинники, так як і основні, сильно впливають на величину прибутку. Ці чинники не випадково отримали таку назву. Їх особливість полягає в тому, що кожний з них в якійсь мірі впливає або випробовує вплив інших чинників з цієї групи. Тому, розділивши підсистему взаємозалежних чинників на окремі елементи – показники, можна виявити ступінь впливу кожного з них на прибуток на основі застосування методів і прийомів економіко-математичного аналізу.

Факторами першого рівня, які безпосередньо впливають на формування прибутку від звичайної діяльності до оподаткування, вважаються прибуток від операційної діяльності, прибуток від фінансової діяльності, прибуток від іншої звичайної діяльності. Досліджуючи прибутки за цими видами діяльності на АТ «ЛКФ «Світоч», можна зазначити, що найбільшого впливу на формування прибутку до оподаткування був операційний прибуток. Так, його частка в загальному прибутку коливалася від 95,4% до 97,6% з 2019 до 2021 роки відповідно (рис. 3.3). Таке співвідношення свідчить про ефективне господарювання передбачає та покращення фінансово-економічного стану підприємства.

Факторами другого рівня є доходи та витрати, що безпосередньо впливають на фактори першого рівня, тим самим вартісно деталізуючи їх вплив. Перевищення операційних доходів над витратами свідчить про прибутковість підприємства та свідчить про ефективну роботу АТ «ЛКФ «Світоч».

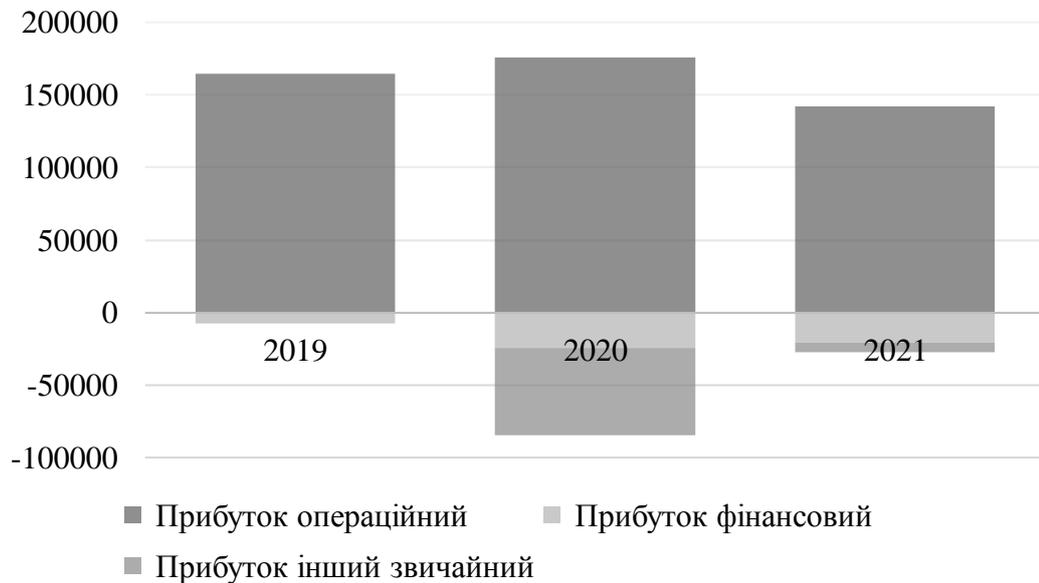

Рис. 3.3. Складові фінансового результату до оподаткування АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019–2021 рр.

За весь досліджуваний період витрати від інвестиційної діяльності перевищували доходи сформований за рахунок відтоку грошових коштів на придбання необоротних активів, що є позитивним для розвитку підприємства. Значне перевищення фінансових витрат над доходами сформований за рахунок відсотків за вкладений в підприємство капітал, також це вказує на те, що підприємство не залучає значні кредити, а обходиться власними коштами.

Отже, для збільшення доходів АТ «ЛКФ «Світоч» необхідно змінити структуру продукції та витрат підприємства до рівня 2019 року та знизити витрати.

Перш за все підприємство повинно збільшити обсяги випуску продукції, що призведе до зростання прибутку від реалізації. Збільшити випуск

різноманітного асортименту продукції, що призведе до збільшення обсягів продаж. Також збільшити обсяги реалізації за рахунок укладання оптимальних і найвигідніших цін та умов з постачальниками сировини та матеріалів, які необхідні для виробництва продукції.

Іншим важливим напрямком пошуку резервів збільшення прибутку є зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції. Зниження собівартості продукції можливе за рахунок зниження її складових, таких як: виробництво, включаючи витрати на сировину, матеріали, енергію, амортизацію основних фондів, оплату праці персоналу, обслуговування виробничого процесу і управління ним, збут продукції (пакування, транспортування, реклама, комісійні витрати і т.п.), поточну раціоналізацію виробництва (удосконалення технології, організації виробництва, праці, підвищення якості продукції), крім капітальних витрат.

Підприємство повинно розширити ринки збуту, при чому має розглядати пропозиції найвигіднішої ціни з покупцями та постачальниками при укладанні контрактів та договорів.

У світовій практиці велика увага приділяється розвитку інших видів діяльності підприємств (посередницької, кредитної, інвестиційної тощо), які забезпечують отримання позареалізаційних доходів від їх здійснення. Тому основними резервами отримання доходів від позареалізаційних операцій є:

1. Проведення експертизи проектів і вибір для пайової участі в діяльності підприємств галузей і сфер економіки, які мають високі перспективи росту і високу рентабельність капіталу.

2. Вкладання вільних фінансових ресурсів у ризикові (венчурні) підприємства, наукові дослідження, пов'язані з розробкою якісно нових видів продукції.

3. Цілеспрямований вибір цінних паперів, які купуються фірмою, оцінка рейтингу їх емітенту та інвестиційної привабливості здійснюваних фінансових

інвестицій, формування портфеля цінних паперів, забезпечуючого максимізацію отриманого прибутку при мінімальному рівні ризику.

4. Збільшення прибутку дає можливість підприємству заробити засоби на виробничий і соціальний розвиток, матеріальне заохочення, до того ж це стає функцією самого підприємства [51].

Резерви зростання прибутку практично невичерпні, оскільки не зупиняється розвиток науки і техніки, постійно удосконалюються форми і методи організації виробництва і праці. У завдання аналітиків входить розширення і вдосконалення методів пошуку резервів, особливо резервів зростання прибутку за рахунок інтенсифікації виробництва.

3.2. Рекомендації з мінімізації витрат підприємства в кризових умовах

В кризових умовах пандемії, а потім воєнного стану відбувається значне зростання цін на матеріальні ресурси та сировину, що призводить до різкого збільшення собівартості продукції підприємств. Тому вирішення завдань оптимізації рівня витрат підприємства з метою забезпечення його фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності й рентабельності набуває особливої ваги.

При цьому мінімізація витрат має бути обґрунтованою, адже розмір витрат виробництва є однією з умов успіху на ринку. Звісно, чим менші витрати виробництва, тим більший прибуток отримує підприємство з урахуванням рівня ринкових цін. Проте їх розмір має відповідати запланованим об'ємам виготовлення продукції й забезпечувати безперебійне виробництво й реалізацію продукції.

Одним із методів, який дозволяє оптимізувати обсяг витрат підприємства є метод «Витрати-Обсяги-Прибуток», який дозволяє оцінити вплив окремих факторів на обсяги операційного прибутку підприємства з використан-

ням операційного важеля і таким чином забезпечує ефективне управління процесами його формування.

Відомо, що підприємницька діяльність пов'язана з багатьма факторами, що впливають на її результат. Усі їх можна розділити на дві групи. Перша група факторів пов'язана з максимізацією прибутку за рахунок попиту та пропозиції, цінової політики, рентабельності продукції, її конкурентоспроможності. Інша група факторів пов'язана з виявленням критичних показників за обсягом реалізованої продукції, найкращим сполученням граничного виторгу й граничних витрат, з розподілом витрат на змінні й постійні. Операційний важіль – інструмент управління операційним прибутком, заснований на вивченні співвідношення постійних (фіксованих) і змінних витрат з наступним дослідженням їх впливу на обсяги прибутку від операційної діяльності підприємства.

Такий операційний аналіз сприяє пошуку найбільш вигідних комбінацій між змінними витратами на одиницю продукції і постійними витратами, ціною та обсягом продажу. Нагадаємо, що фіксовані витрати, як правило, майже не змінюється при зростанні чи зменшенні обсягів виробництва і реалізації продукції й включають амортизаційні відрахування, зарплата управлінського персоналу, утримання адміністративних приміщень, орендна плата, проценти за кредит тощо. Змінні витрати зростають або зменшуються пропорційно обсягам виробництва. Це витрати на закупівлю сировини, матеріалів, спожиту електроенергію для технологічних цілей, заробітну плату основних виробничих робітників, освоєння нових видів продукції й інші.

Використовуючи метод «витрати-обсяги-прибуток» розраховується, перш за все, поріг рентабельності, тобто такі обсяги виробництва й реалізації продукції, за яких підприємство вже не має збитків, але ще не має і прибутку. Чим вище поріг рентабельності, тим складніше підприємцю його переступити, щоб вижити. Зниження порога рентабельності можна домогтися нарощуванням валової маржі (підвищуючи ціну або обсяг реалізації, знижуючи

перемінні витрати), або скороченням постійних витрат. Поріг рентабельності (точка беззбитковості) визначається за формулою:

$$Q_p = \frac{F}{ПВ_{вм}}, \quad (3.10)$$

де Q_p – поріг рентабельності; F – сума фіксованих (постійних) витрат; $ПВ_{вм}$ – питома вага валової маржі в сумарних операційних доходах.

Валова маржа (маржинальний дохід) – це різниця між сумарними операційними доходами та змінними витратами. За своєю структурою валова маржа – це сума постійних витрат і операційного прибутку підприємства. Вона є джерелом покриття постійних витрат і визначає величину прибутку.

$$ВМ = СОД - ЗВ \text{ або } ВМ = F + ОП, \quad (3.11)$$

де $ВМ$ – валова маржа підприємства; $СОД$ – сумарні операційні доходи підприємства; $ЗВ$ – сума змінних витрат; $ОП$ – операційний прибуток підприємства.

Запас фінансової стійкості – це зона виробничо-комерційної діяльності, в межах якої формується операційний прибуток підприємства. Запас фінансової стійкості показує перевищення фактичної виручки від реалізації над порогом рентабельності. Чим більше ця величина, тим більш фінансово стійким є підприємство. Розраховується за формулою:

$$ЗФС = СОД - Q_p \quad (3.12)$$

Відповідно операційний прибуток, що формується в зоні запасу фінансової стійкості, визначається таким чином:

$$ОП = ЗФС \cdot ПВ_{вм} \quad (3.13)$$

Операційний важіль – показник, що характеризує структуру валової маржі. Розраховується за формулою:

$$OB = \frac{BM}{OP} \quad (3.14)$$

За величиною операційного важеля визначається рівень підприємницького ризику бізнесу. Дія операційного важеля в тому, що будь-яка зміна виручки від реалізації завжди тягне за собою більш сильна зміна прибутку. Цей ефект обумовлений різним ступенем впливу динаміки постійних і змінних витрат на формування фінансових результатів діяльності підприємства при зміні обсягів виробництва. Чим більше рівень постійних витрат, тим більше сила впливу операційного важеля. Вказуючи на темпи падіння прибутку з кожного зниження виручки, сила впливу операційного важеля свідчить про рівень підприємницького ризику підприємства.

При збільшенні обсягів реалізації підприємство, що має високий операційний важіль, отримує можливість більш високими темпами нарощувати прибуток, ніж підприємство з низьким операційним важелем. При однаковому зростанні обсягів продажів підприємство з високим важелем (тобто з високою часткою постійних витрат) буде нарощувати прибуток більш високими темпами, ніж підприємство з низьким важелем. Однак при падінні обсягів продажів перше підприємство буде втрачати прибуток швидше. З точки зору одержуваного прибутку чим більший операційний важіль, тим вище залежність бізнесу від обсягів реалізації продукції.

Завдання управління операційним важелем полягає в зміні структури витрат організації – зміну частки змінних і постійних витрат. При несприятливій ринковій обстановці – при зниженні обсягів продажів – вигідний низький операційний важіль (низька частка постійних витрат), так як при падінні обсягів продажів необхідно вирішувати завдання мінімізації втрат прибутку. Навпаки, при сприятливій ринковій кон'юнктурі – при зростанні обсягів ре-

лізації – вигідний високий важіль (висока частка постійних, низька частка змінних витрат). Подібна структура витрат сприятиме максимізації прибутку підприємства.

Таким чином, ефект операційного важеля безпосередньо пов'язаний з фінансовим ризиком організації – невизначеністю з отриманням прибутку внаслідок зміни обсягів продажів і зміною рівня постійних витрат. Підвищений ризик в умовах погіршення кон'юнктури ринку характерний для організацій, що мають значну частку постійних витрат. При високому рівні операційного важеля навіть невелике зниження обсягів реалізації може призвести не тільки до зниження рівня прибутку, а й фінансової нестабільності організації в цілому.

Для розрахунку порогу рентабельності підприємства попередньо потрібно провести групування сумарних операційних витрат на фіксовані та змінні. Спочатку необхідно за даними форми №2 визначити сумарні операційні витрати підприємства за формулою:

$$COB = C + AB + B3 + IOB, \quad (3.15)$$

де C – собівартість реалізованої продукції; AB – адміністративні витрати; $B3$ – витрати на збут; IOB – інші операційні витрати.

$$COB^{2019} = 2207697 + 46993 + 8775 + 74387 = 2337852 \text{ (тис.грн.)}$$

$$COB^{2020} = 2299274 + 65593 + 12689 + 24854 = 2402410 \text{ (тис.грн.)}$$

$$COB^{2021} = 2329241 + 73764 + 15833 + 27331 = 2446169 \text{ (тис.грн.)}$$

Отже, сумарні операційні витрати підприємства у 2019, 2020 та 2021 роках становлять 2337852 тис.грн., 2402410 тис. грн. та 2446169 тис.грн. відповідно. За допомогою таблиці 3.4 розподілимо їх за елементами.

Таблиця 3.4

Розподіл операційних витрат АТ «ЛКФ «Світоч» за елементами за 2021 рік

№ з/п	Стаття витрат	Витрати на виготовлену продукцію (тис.грн.)	% значення	Витрати на реалізовану продукцію (тис.грн.)
1	Матеріальні витрати	1874899	76,65	1874899
2	Зарплата персоналу	231759	9,47	231759
3	Відрахування на соціальні заходи	48390	1,98	48390
4	Амортизація	89314	3,65	89314
5	Інші витрати	201807	8,25	201807
6	Разом	2446169	100	2446169

З урахуванням структури елементів таблиці 3.4 склад фіксованих і змінних витрат підприємства представлено у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Обсяги та структура фіксованих і змінних витрат АТ «ЛКФ «Світоч» за 2021 рік, тис. грн.

Фіксовані витрати	Значення	Змінні витрати	Значення
1. Амортизація	89314	1. Матеріальні витрати	1874899
2. Зарплата управлінського персоналу	92703,6	2. Зарплата виробничого персоналу	139055,4
3. Відрахування на соціальні заходи управлінського персоналу	19356	3. Відрахування на соціальні заходи виробничого персоналу	29034
4. Інші фіксовані витрати	141264,9	4. Інші змінні витрати	60542,1
Разом – фіксовані витрати	342638,5	Разом – змінні витрати	2103530,5

Таким чином, у 2021 році 14 % сумарних операційних витрат підприємства складають постійні витрати, а змінні витрати становлять 86%, що є

позитивним показником, який свідчить про високу ділову активність підприємства.

Після групування витрат на фіксовані і змінні формується базова таблиця показників операційної діяльності підприємства у вигляді таблиці 3.6. При цьому величину сумарних операційних доходів визначаємо за формулою:

$$\text{СОД} = \text{ЧД} + \text{ІОД}, \quad (3.16)$$

де ЧД – чистий дохід (виручка від реалізації); ІОД – інші операційні доходи.

Отже, сумарні операційні доходи складають:

$$\text{СОД}^{2021} = 2572657 + 15574 = 2588231 \text{ (тис.грн.)}$$

Таблиця 3.6

Базовий рівень показників операційної діяльності АТ «ЛКФ «Світоч» у
2021 році

№	Найменування показників	Значення, тис.грн
1	Сумарні операційні доходи	2588231
2	Змінні витрати	2103530,5
3	Валова маржа (маржинальний дохід) (р.1-р.2)	484700,5
4	Фіксовані (постійні) витрати	342638,5
5	Прибуток від операційної діяльності (р.3-р.4)	142062

Використовуючи дані таблиці 3.6, виконуємо розрахунки порогу рентабельності, запасу фінансової стійкості, операційного важеля.

Спочатку визначаємо питому вагу валової маржі:

$$\text{ПВ}_{\text{ВМ}}^{2021} = 484700,5 / 2588231 = 0,1873$$

Поріг рентабельності підприємства складає:

$$Q_p^{2021} = 342638,5 / 0,1873 = 1829640,34 \text{ тис.грн.}$$

Відповідно, запас фінансової стійкості має значення:

$$ЗФС^{2021} = 2588231 - 1829640,34 = 758590,66 \text{ тис.грн.}$$

Тобто, підприємство здатне витримати зниження виручки від реалізації продукції у 2022 році на 758590,66 тис.грн. А у відносному вираженні:

$$ЗФС\%^{2021} = 758590,66 / 2588231 * 100 = 29,3\%$$

Операційний важіль підприємства дорівнює:

$$ОВ^{2021} = 484700,5 / 142062 = 3,4$$

Отже, поріг рентабельності АТ «ЛКФ «Світоч» у 2021 році становив 1829640,34 тис.грн.. При цих обсягах виробництва підприємство не буде отримувати ні прибутків, ні збитків, тобто буде знаходитися в точці беззбитковості.

Запас фінансової стійкості у 2021 році склав 758590,66 тис.грн.. Тобто, досліджуване підприємство може знизити обсяги випуску своєї продукції на цю величину та опинитися при цьому у точці беззбитковості, що є граничною межею запасу фінансової стійкості. У відносному вираженні – 29,3%, що свідчить про високий рівень фінансової стійкості АТ «ЛКФ «Світоч», що надзвичайно важливо в умовах воєнного стану. Грунтуючись на розрахованому показнику за 2021 рік, можемо зробити висновок, що АТ «ЛКФ «Світоч» буде знаходитися в зоні рентабельності в тому випадку, якщо зниження

виручки підприємства не перевищить 29,3%, що є суттєвим запасом стійкості.

Операційний важіль у 2021 році становить 3,4. Тобто, АТ «ЛКФ «Світоч» має низький рівень підприємницької ризику, консервативний тип виробничо-комерційної діяльності. Тобто, у даний час підприємство працює достатньо ефективно, оскільки, в сучасних нестабільних ринкових умовах, вигідний низький операційний важіль, так як при падінні обсягів продажів необхідно вирішувати завдання мінімізації втрат прибутку. Проте, в даній ситуації низький рівень операційного важеля може уповільнити темпи зростання прибутку, отже підприємству необхідно зберігати низьку частку постійних витрат у витратах підприємства.

Для того, щоб покрити збитки АТ «ЛКФ «Світоч» при наявному співвідношенні змінних та постійних витрат, необхідно збільшувати операційні доходи підприємства.

Таким чином, отримання прибутку шляхом зміни частки змінних і постійних витрат, визначення точки беззбитковості і запасу фінансової стійкості відкриває можливості підприємству планувати на перспективу розміри зростання прибутку і заздалегідь приймати відповідні заходи щодо зміни в той чи інший бік величини змінних і постійних витрат.

До основних джерел зниження витрат виробництва і реалізації продукції підприємства можна віднести:

- зниження витрат сировини, матеріалів, палива і енергії на одиницю продукції;
- зменшення розміру амортизаційних відрахувань, що припадають на одиницю продукції;
- зниження витрат заробітної плати на одиницю продукції;
- скорочення адміністративних витрат та накладних витрат при експорті та імпорті товарів;
- ліквідація непродуктивних витрат і втрат.

На економію ресурсів, зниження витрат сировини, матеріалів, заробітної плати значно впливає кількість техніко-економічних чинників: підвищення технічного рівня виробництва, удосконалювання організації виробництва і праці. Підвищення технічного рівня виробництва є одним з основних шляхів зниження витрат, який включає в себе впровадження нової прогресивної технології, підвищення рівня механізації й автоматизації виробничих процесів, розширення масштабів використання й удосконалення застосовуваної техніки й технології, більш економне використання сировини й матеріалів, зміна конструкції й технічних характеристик виробів, упровадження технічно обґрунтованих норм витрат матеріальних цінностей, інші фактори, що підвищують технічний рівень виробництва.

Удосконалення організації виробництва й праці також є важливим напрямом мінімізації витрат підприємства. В умовах сьогодення контроль над логістичними витратами досить важливе завдання в рамках зниження витрат підприємства. Безумовно, незмінним напрямом в умовах інноваційного розвитку економіки має бути підвищення рівня організації виробництва, удосконалення бізнес-процесів і зменшення витрат на них відповідно. Значне зменшення витрат на оплату праці може бути досягнуте за рахунок збільшення норм і зон обслуговування, скорочення витрат робочого часу, зниження кількості робітників, що не виконують норм виробітку.

Додаткова економія виникає при вдосконалюванні структури управління підприємством загалом. Вона виражається в скороченні витрат на керування й в економії заробітної плати й нарахувань на неї у зв'язку з вивільненням управлінського персоналу.

При поліпшенні використання основних фондів зниження собівартості відбувається у результаті підвищення надійності й довговічності обладнання, удосконалювання системи планово-попереджувального ремонту та упровадження індустріальних методів ремонту, утримання й експлуатації основних фондів [26].

Певні резерви зниження собівартості закладені в усуненні або скороченні витрат, які не є необхідними при нормальному виробничому процесі (наднормативні витрати сировини, матеріалів, палива, енергії, доплати робітникам за відхилення від нормальних умов праці й понаднормові роботи, платежі по регресивних позовах, втрати від браку і т.п.). Вияв цих зайвих витрат вимагає особливих методів і уваги колективу підприємства. Їх можна виявити проведенням спеціальних обстежень та обліку, при аналізі даних нормативного обліку витрат на виробництво, ретельному аналізі планових і фактичних витрат на виробництво.

Таким чином, зниження собівартості продукції спрямоване на економію упредметненої і живої праці та є найважливішим фактором підвищення дохідності й прибутковості підприємства.

Варто також відмітити специфічні особливості регулювання витрат в умовах невизначеності із застосуванням прогресивних методів організації виробництва. Саме в таких умовах доцільно застосовувати надзвичайно поширену в усьому світі систему організації виробництва «just in time» («точно в строк»). Сутність її полягає в тому, що комплектуючі вироби, деталі поставляються споживачу у визначене місце, у потрібний час, у необхідній кількості. Цей метод контролю за витратами дозволяє забезпечити оптимальний рівень реалізації продукції за рахунок виробництва продукції тільки тоді, коли вона необхідна, з використанням наявних ресурсів.

Метод «точно в строк» обмежується виробництвом невеликих партій, з урахуванням використання наявних ресурсів і жорсткої конкуренції за вироблену продукцію. Метою системи є «гарантування» попиту, за принципом, що продукція виробляється тільки тоді, коли вона потрібна, і лише в тій кількості, яка потрібна замовнику. Цей метод можна порівняти з методом калькулювання собівартості продукції, за винятком того, що в даному випадку замовником є не конкретний покупець, а попит на продукцію [42].

Система «just in time» сприяє зниженню витрат головним чином за рахунок того, що знижуються витрати на складування і збереження напівфаб-

рикатів як у споживача, так і у виробника, а також забезпечується бездефектне виготовлення продукції постачальником, адже, якщо потрапляють браковані деталі, виробничий процес зупиняється, тому що запасів на робочому місці немає. В результаті знижуються витрати виробництва, що пов'язані з повторною обробкою бракованих виробів, споживанням сировини і заробітною платою [53].

Зважаючи на це, поєднання традиційних і специфічних методів контролю за складом і структурою витрат дозволить їх оптимізувати з метою забезпечення ефективної діяльності підприємства навіть в умовах війни.

Таким чином, за результатами факторного аналізу валового прибутку АТ «ЛКФ «Світоч» виявлено резерви зростання фінансових результатів його діяльності. Перш за все підприємство повинно збільшити обсяги випуску продукції, що призведе до зростання прибутку від реалізації. Збільшити випуск різноманітного асортименту продукції, що призведе до збільшення обсягів продаж. Також збільшити обсяги реалізації за рахунок вибору оптимальних і найвигідніших цін та умов з постачальниками сировини та матеріалів, які необхідні для виробництва продукції.

За результатами операційного аналізу беззбитковості АТ «ЛКФ «Світоч» виявлено, у довоєнний період підприємство працювало достатньо ефективно, мало значний запас фінансової стійкості, а структура його витрат була оптимальною для умов невизначеності й забезпечувала низький рівень підприємницького ризику, адже низьке значення операційного важеля засвідчує, що при падінні обсягів продажів у сучасних умовах підприємство буде втрачати прибуток не значними темпами.

Зважаючи на місце розташування підприємства (значно віддалене від лінії фронту, близькість кордону з ЄС) доцільним буде розширення ринків збуту підприємства з метою нарощення доходів з одночасним контролюванням обсягів і структури витрат для збереження й використання наявного потенціалу в кризових умовах.

ВИСНОВКИ

В першому розділі дипломної роботи було розглянуто економічну сутність доходів і витрат підприємства, класифікацію та методичні підходи до їх аналізу.

Доходи і витрати – це важливі та складні економічні категорії, які займають особливо важливе місце в управлінні підприємством. Це пояснюється тим, що вони мають вирішальний вплив на фінансовий результат функціонування суб'єктів господарювання, застосовуються для визначення цінової політики підприємства, показують рівень технології та організації виробництва, їх використовують для оцінки ефективності господарювання, порівнюючи витрати, доходи та результати діяльності.

Вчасний та об'єктивний аналіз доходів і витрат сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємств, його інвестиційній привабливості та діловій активності, найбільш раціональному та ефективному використанню матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, усуненню зайвих, економічно невиправданих витрат. Правильно обрана методика аналізу доходів і витрат може стати основою для отримання достовірних показників, а значить, максимально ефективного використання фінансових ресурсів підприємства, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства.

У другому розділі було охарактеризовано фінансовий стан АТ «ЛКФ «Світоч», оцінено його ділову активність, здійснено аналіз грошових потоків за видами діяльності та надано оцінку складу, структурі й динаміці доходів і витрат підприємства.

Протягом 2021 року АТ «ЛКФ «Світоч» отримало чистого прибутку 91227 тис. грн., що на 29,5% більше за попередній період. При цьому перевищення оборотних коштів над короткостроковими зобов'язаннями означає, що підприємство володіє потенційними резервами розширення діяльності.

Основними джерелами фінансування діяльності підприємства були: власний капітал, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги та позики. У складі внутрішніх джерел формування власних фінансових ресурсів основне місце належить прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства.

Ділова активність підприємства висока. Основною проблемою у даному контексті було зростання тривалості обороту дебіторської заборгованості. Для зменшення цього показника, підприємству рекомендується покращити перевірку партнерів, за допомогою правильних формулювань умов контрактів, контролем за розрахунками на підприємстві, листуванням, виставленням претензій і т.п. У компанії повинні бути налагоджені механізми виконання угод, система обліку та контролю, повідомлення контрагента про виконання робіт, терміни поставок.

За досліджуваний період спостерігалася висока якість управління грошовими потоками, так як спостерігається позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності та від'ємний – унаслідок інвестиційної та фінансової діяльності.

В структурі доходів основну частку складає чистий дохід підприємства від основної операційної діяльності. Структура витрат є оптимальною, адже змінні витрати суттєво перевищують фіксовані витрати, що забезпечує прискорене зростання обсягів виробництва і реалізації продукції.

На підприємстві спостерігалось дещо пришвидшений темп зростання витрат порівняно з темпом зростання доходів, що є не зовсім позитивною тенденцією. Підвищення технічного рівня виробництва є одним з основних шляхів зниження витрат, який включає в себе впровадження нової прогресивної технології, підвищення рівня механізації й автоматизації виробничих процесів, удосконалення організації виробництва й праці.

У третьому розділі було розглянуто напрями максимізації доходів і мінімізації витрат підприємства. АТ «ЛКФ «Світоч» за аналізований період є прибутковим. Проте, головним фактором, який негативно впливав на нього

було постійне збільшення собівартості. Основним джерелом зниження собівартості продукції є зростання продуктивності праці. Це обумовлюється тим, що, по-перше, за рахунок зростання продуктивності праці досягається економія заробітної плати, так як зростання продуктивності праці призводить до скорочення витрат на виробництво продукції, а по-друге, завдяки зростанню продуктивності збільшується випуск продукції, за рахунок чого досягається зниження собівартості продукції шляхом економії непропорційних витрат.

Друге джерело – зменшення витрат на матеріали, паливо, енергію – має найважливіше значення для матеріалоемних галузей. Зменшення витрат матеріалів здійснюється шляхами: скорочення витрат, заміна дорогих матеріалів більш дешевими, зменшення витрат на постачання матеріалів, покращення нормування витрат матеріалів. Скорочення витрат на обслуговування виробництва та на управління досягається головним чином шляхом зменшення чисельності робітників за рахунок застосування ефективніших методів організації управління та обслуговування виробництва, більш прогресивної техніки. Економія витрат на збут досягається завдяки укріпленню дисципліни праці, ритмічності виробництва, дотримання договірної дисципліни.

Для досліджуваного підприємства кондитерської промисловості з урахуванням рівня його стійкості можливі такі стратегії нарощення доходів і мінімізації витрат з акцентом на технічну політику:

- розширення асортименту, підвищення якості продукції;
- технічне оновлення виробництва з урахуванням оновленого асортименту продукції;
- розширення ринків збуту, нарощення експорту продукції;
- заміна застарілої техніки сучасними зразками техніки;
- пошук інвесторів для реалізації інвестиційних проектів.
- застосування прогресивних форм організації та управління виробництвом;
- підвищення продуктивності праці й кваліфікації персоналу.
- скорочення адміністративних та накладних витрат.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
2. Міжнародні стандарти фінансової звітності (International Financial Reporting Standards). URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=240945
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Закон України від 29.11.1999 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318, зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
5. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. К.: Ельга, 2008. 724 с.
6. Holt G. Holt Gheorghe Accounting Treatment Of The Financial Incomes And Expenses. Academica Brâncuși Publisher. 2016. 260 p.
7. Волкова І.А. Фінансовий облік – 2 : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.]. К. : Центр навчальної учбової літератури, 2009. 224 с.
8. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств : [підручник]. К. : КНЕУ, 2001. 460 с.
9. Дерій В. А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, «Економічна думка», 2009. 272 с.
10. Парнюк В. Визначення поняття «дохід» в економічній теорії. *Економіка України*. 2012. Вип. 3. С. 36-48.
11. Козаченко А. Ю. Доходи суб'єктів господарювання: економічна сутність та класифікація. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 6. Том 2. С. 35-43.

12. Панченкова Ю.В. Економічна суть доходів основної діяльності промислового підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.- техн. праць*. 2011. Вип. 21.10. 239 с.
13. Яворська Т.І., Соболевська О.О. Теоретичні аспекти сутності доходів та їх класифікація. *Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. №2(42). 2020. С. 101-107.
14. Гуріна Н. В. Економічна сутність доходів та їх класифікація: проблеми і шляхи вирішення. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки*. 2015. Вип. 12 (1). С. 203–205.
15. Карпенко Є. А., Шийка Г. І. Облік доходів від реалізації за міжнародними та національними стандартами. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 17. С. 441–446.
16. Сідун В. А., Пономарьова Ю. В. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2011. 436 с
17. Родіна О.В. Сучасні підходи до визначення сутності категорії «витрати». *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 9. С. 1181-1185.
18. Козак В.Г. Визначення поняття «витрати» та їх оцінка. Реформування економіки України: стан та перспективи : зб. матеріалів ІУ Міжнар. наук.-практ. конф. (26–27 листопада 2009 р., м. Київ). К., 2009. С. 129–131.
19. Скрипник М.І. Затрати і витрати: проблема трактування понять. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ptmbo/2009_1/stat26.pdf
20. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства : [навч. посіб.]. К. : ЦУЛ, 2002. 656 с.
21. Коба О.В., Миронова Ю.О. Витрати підприємства та їх класифікація для потреб управління й економічного аналізу. *Причорноморські економічні студії*. 2016. № 4. С. 99- 103.
22. Камінська Т.Г. Взаємозв'язок доходів і витрат як категорій оціночних характеристик руху капіталу в обліку. *Науковий вісник НУБіП України : зб. наук. праць*. 2010. Вип. 154. Ч. 3. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnau/2010_154_3/10ktg.pdf

23. Чабанюк О.М. Економічна сутність, умови визнання та класифікація витрат, доходів і фінансових результатів основної діяльності підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.- техн. праць*. 2012. Вип. 22.4. С. 301-307.

24. Андрищенко Н.С. Суть і значення витрат: історичний аспект. *Економічна теорія та історія економічної думки*. 2007. № 5. С. 3–7.

25. Радіонова Н.Й. Класифікація витрат підприємства як інструмент управління. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 64. С. 74-80.

26. Волощина О. А., Кордзаія І. А., Даценко С. М., Ульченко А. М. Методичні підходи до аналізу доходів підприємства та факторів їх формування. *Ефективна економіка*. 2019. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/49.pdf

27. Буркова Л. А. Дослідження економічної сутності понять «прибуток» та «фінансовий результат» та їх вплив на оцінку економічних результатів діяльності. *Агросвіт*. 2014. № 19. С. 50–58.

28. Бутинець Ф.Ф. Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу : міжнар. зб. наук. праць. Сер. «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз». 2012. № 1 (22). С. 11–18.

29. Заїка О. С. Шляхи зниження витрат на виробництво продукції URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1416/1/Заїка%20О.С.%20Шляхи%20зниження%20витрат%20на%20виробництво%20продукції.pdf>

30. Лазарева А. С. Особливості аналізу фінансових результатів на підприємстві. *Управління розвитком*. 2014. № 4(144). С. 175 – 178.

31. Павелко О.В Теоретичний аспект дослідження сутності поняття «дохід» та особливості його класифікації. *Наукові записки НУ «Острозька академія». Серія «Економіка»*. Випуск 10. С. 285-293.

32. Лісничка Т. В. Удосконалення методики аналізу фінансових результатів. *Управління розвитком*. 2014. № 4(144). С. 122 – 124.
33. Ніколаєва В. П. Класифікація доходів з операційної діяльності підприємства. *Економіка АПК*. 2009. № 10. С. 91-95.
34. Львівська кондитерська фабрика «Світоч». Офіційний сайт Nestlé в Україні. URL: <https://www.nestle.ua/jobs/vacancy/svytoch>
35. Сіменко І. В., Косова Т. Д. Аналіз господарської діяльності: [навч. посібник]. К. : Центр учбової літератури, 2014. 384 с.
36. Філімоненко О. С. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Кондор, 2005. 400 с.
37. Школьник І. О. Фінансовий аналіз : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2016. 368 с.
38. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: навч. Посібник. К.: Кондор, 2009. 194 с.
39. Кашканов А. А. Аналіз витрат фінансової діяльності з урахуванням зміни структурних елементів. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки*. 2016. № 1. С. 4–9.
40. Волошина О.А., Кордзаія І.А., Даценко С.М., Ульченко А.М. Методичні підходи до аналізу доходів підприємства та факторів їх формування. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7119>. DOI: 10.32702/2307-2105- 2019.6.47
41. Яріш П. М., Касьянова Ю. В. Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності організацій. *Управління розвитком*. 2014. № 4(144). С. 159 – 162.
42. Сусіденко Ю. В. Облік та аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. *Східна Європа. Економіка, бізнес та управління*. 2017. Вип. 2. С. 297–301.
43. Пуцентейло П.Р. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства. *Сталий розвиток економіки*. 2015. №. 1. С. 168-174.

44. Мулик Т.О. Організація діагностики діяльності підприємства та його бізнес-процесів: теоретико-методичні підходи. *Modern Economics*. 2019. № 17(2019). С. 158-164.
45. Іщенко Н.А. Факторний аналіз формування прибутку підприємства. URL: http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/stat_17/33.pdf
46. Мулик Т.О., Материнська О.А., Пльонсак О.Л. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 288 с.
47. Маліновська І. Оптимізація структури витрат як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Ефективність бізнесу в умовах трансформації економіки*. URL: <http://conf-cv.at.ua/forum/50-415-1>
48. Голюков О.І., Миколаєва Н.А. Основи класифікації і методи управління витратами в системі стратегічного управлінського обліку. *Азимут наукових досліджень: економіка і управління*. 2014. № 1. С. 26–30.
49. Губарик О. М. Облік фінансового результату діяльності підприємства та шляхи його вдосконалення. *Глобальні та національні проблеми економіки. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2016. Вип. 14. С. 932-936.
50. Бортнікова Н. Вплив структури товарообігу підприємства на витрати обігу. *Економічний аналіз*. 2009. №. 4. С. 171–176. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/265/1Економічний%20аналіз%202009%20-4_1.pdf#page=171
51. Данилко В.К., Кушніренко О. М., Марченко К. С. Управління витратами : навч. посібник. К. : Каравела, 2012. 216 с.
52. Чернишова Л.І., Дженкова А.С. Особливості формування системи управління витратами вітчизняних підприємств. *Інноваційна економіка*. 2014. № 3 (52). С. 61–68.
53. Управління витратами підприємства : [навч. посібник] / [А.М. Турило, Ю.Б. Кравчук, А.А. Турило]. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 120 с.

54. Мармуль Л. О. Фінансові результати діяльності підприємств та їх використання в управлінні. *Екон. вісн. ун-ту Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди*. 2018. Вип. 39. С. 144–151.

55. Ткаченко Т.П., Тульчинська С.О., Бойчук Д.В. Управління доходами на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2018. № 3. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6192>

56. Мулик Т. О. Методичні підходи до аналітичного забезпечення управління доходами. *Агросвіт*. 2020. № 6. С. 77-86.

57. Свистун Л.А. Перспективи використання сучасних інформаційних технологій при здійсненні фінансового планування на підприємстві. *Економіка і регіон*. 2016. № 3. С.13-21.

58. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Когут У.І. Управління витратами на підприємствах : навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 244 с.

59. Чорна М.В. Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. Управління витратами: навч. посіб. Харків, 2017. 166 с.

60. Гоцелюк Ю.Є., Янюк М.О., Мельник О.І. Напрями та методи оптимізації витрат підприємства у ринкових умовах. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Випуск 8. С. 1108-1111.

61. Якименко А. В. Управління фінансовими результатами діяльності підприємства. *Економічний простір. Економіка та управління підприємствами*. 2013. № 5. С. 47–55.

62. Пилипенко А. В., Жигалкевич Ж. М. Управління витратами підприємств в умовах невизначеності. III Міжнародна науково-практична конференція «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи». URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/271697>

63. Мисака Г.В. Аналітичний інструментарій управління витратами обігу підприємств торгівлі в умовах невизначеності. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2021. №1. С. 103–111. DOI:<https://doi.org/10.54929/pmt-issue1-2021-14>.

64. Альошкіна Н., Вороная Н., Чернишова Н. Класифікація витрат на виробництво. *Податки та бухгалтерський облік*. 2019. №49. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/june/issue-49/article-44999.html>

65. Цимбалюк Л.Г., Скригун Н.П. Чинники, резерви та шляхи зниження витрат виробництва як основа зменшення ціни товару. *Вісн. Бердян. ун-ту менеджменту і бізнесу*. 2011. № 3(15). С. 88–95.

66. Ткаченко С. О. Вдосконалення системи оптимізації витрат обігу. *Проблеми економіки*. 2012. №. 1. С. 91–95. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2012-1_0-pages-91_95.pdf

67. Коваленко О.М., Велінова О.П. Шляхи зниження витрат підприємства – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності. *Одеський національний політехнічний університет*. URL: http://www.rusnauka.com/24_NTP_2009/Economics/50451.doc.htm

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Річна фінансова звітність АТ «ЛКФ «Світоч» за 2019 рік

Таблиця А.1

	Дата (рік, місяць, число)		
Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	за ЄДРПОУ	2020	01 01
Територія: Львівська обл., м. Львів, Шевченківський р-н	за КОАТУУ	00382154	
Організаційно-правова форма господарювання: Акціонерне товариство	за КОПФГ	4610137500	
Вид економічної діяльності: Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КВЕД	230	
		10.82	

Середня кількість працівників: 994
 Адреса: 79019 Україна, Львівська область, м. Львів, вул. Ткацька, 10
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 станом на 31 грудня 2019 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		-	-
первісна вартість	1001		577	577
накопичена амортизація	1002		577	577
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7, 8	131 564	328 860
Основні засоби	1010	8	314 362	568 244
первісна вартість	1011		693 259	993 971
знос	1012		378 897	425 727
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	19	-	1 132
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		445 926	898 236
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	7, 9	204 064	225 338
виробничі запаси	1101		196 000	212 266
незавершене виробництво	1102		6 616	7 146
готова продукція	1103		1 448	5 926
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	640 808	622 030
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	7, 11	48 713	3 818
з бюджетом	1135	11	26	46 806
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10	727	298
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12	29 041	83 380
готівка	1166		-	-
рахунки в банках	1167		29 041	83 380

1

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Актив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Витрати майбутніх періодів	1170	13	-	62
Інші оборотні активи	1190	13	4 818	8 407
Усього за розділом II	1195		928 197	990 139
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-
Баланс	1300		1 374 123	1 888 375

Пасив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	14	88 111	88 111
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410	14	31 140	41 843
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		1 022 918	1 149 483
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		1 142 169	1 279 437
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515		-	-
Довгострокові забезпечення	1520	7	-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	7, 15	220 521	335 570
розрахунками з бюджетом	1620	15	6 315	7 041
у тому числі з податку на прибуток	1621		5 448	6 915
розрахунками зі страхування	1625		-	-
розрахунками з оплати праці	1630	15	574	473
за одержаними авансами	1635	15	5	-
Поточні забезпечення	1660	7, 16	3 008	7 836
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	17	1 531	258 018
Усього за розділом III	1695		231 954	608 938
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		1 374 123	1 888 375

Генеральний директор

Головний бухгалтер

04 серпня 2019 року

Гузей Ярослав Петрович

Ходань Андрій Богданович

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Дата (рік місяць число)

2020	01	01
------	----	----

 Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ 00382154

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Додаткові дані: КВЕД 10.82

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код ряка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20	2 440 593	2 260 086
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	21	(2 207 697)	(2 051 916)
Валовий:				
прибуток	2090		232 896	208 170
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	24	61 235	36 501
Адміністративні витрати	2130	22	(46 993)	(38 609)
Витрати на збут	2150	23	(8 775)	(4 057)
Інші операційні витрати	2180	24	(74 387)	(36 631)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		163 976	165 374
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	25	571	293
Інші доходи	2240	26	30 228	-
Фінансові витрати	2250	25	(8 161)	-
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	26	(29 912)	(8 453)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		156 702	157 214
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	19	(29 480)	(28 875)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		127 222	128 339
збиток	2355		-	-

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		127 222	128 339

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні витрати	2500		1 885 319	1 805 470
Витрати на оплату праці	2505		171 985	116 980
Відрахування на соціальні заходи	2510		31 836	24 466
Амортизація	2515		49 051	43 635
Інші операційні витрати	2520		190 174	140 651
Разом	2550		2 328 365	2 131 202

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Генеральний директор

Гузей Ярослав Петрович

Головний бухгалтер

Ходань Андрій Богданович

04 серпня 2020 року

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Дата (рік, місяць, число) 2020 | 01 | 01
 Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ 00382154

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
 за 2019 рік

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Находження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2 862 946	2 661 523
Повернення податків і зборів	3005		57 238	-
у тому числі податку на додану вартість	3006		57 238	-
Цільового фінансування	3010		4 390	3 000
Находження авансів від покупців і замовників	3015		-	-
Находження від повернення авансів	3020		-	-
Находження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		606	293
Находження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Находження від операційної оренди	3040		591	485
Інші надходження	3095	12	715	717
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(1 809 896)	(1 861 333)
Праці	3105		(140 539)	(95 991)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(35 406)	(24 433)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(70 445)	(99 424)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(29 201)	(37 554)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(5 500)	(36 775)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(35 744)	(25 095)
Витрачання на оплату авансів	3135		(562 792)	(503 313)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		-	-
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190	12	(3 252)	(2 352)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		304 156	79 172
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Находження від реалізації:				
необоротних активів	3205		-	-
Находження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Находження від погашення позик	3230		-	-
Находження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(518 301)	(87 588)

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(518 301)	(87 588)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Находження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		280 219	-
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		-	-
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(1 805)	-
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		278 414	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		64 269	(8 416)
Залишок коштів на початок року	3405	12	29 041	38 160
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(9 930)	(703)
Залишок коштів на кінець року	3415	12	83 380	29 041

Генеральний директор

Гузей Ярослав Петрович

Голова бухгалтерії

04 серпня 2020 року

Холянь Андрій Богданович

Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Звіт про власний капітал
за 2019 рікДата (рік місяць число) 2020 01 01
за ЄДРПОУ 00382154

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєст- рований капітал	Капітал у дооцінках	Додатко- вий капітал	Резервний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Неопла- чений капітал	Вилуче- ний капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	31 140	-	1 022 918	-	-	1 142 169
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(657)	-	-	(657)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	31 140	-	1 022 261	-	-	1 141 512
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	127 222	-	-	127 222
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (ушіка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (ушіка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі (Примітка 30)	4290	-	-	10 703	-	-	-	-	10 703
Разом зміни в капіталі	4295	-	-	10 703	-	127 222	-	-	137 925
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	41 843	-	1 149 483	-	-	1 279 437

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

Гузей Ярослав Петрович

Холянь Андрій Богданович

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Звіт про власний капітал
за 2018 рік

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	31 140	-	901 191	-	-	1 020 442
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(6 612)	-	-	(6 612)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	31 140	-	894 579	-	-	1 013 830
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	128 339	-	-	128 339
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом зміни в капіталі	4295	-	-	-	-	128 339	-	-	128 339
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	31 140	-	1 022 918	-	-	1 142 169

Керівник

Головний бухгалтер

04 серпня 2019 року

Гузей Ярослав Петрович

Ходань Андрій Богданович

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ДОДАТОК Б

Річна фінансова звітність АТ «ЛКФ «Світоч» за 2020 рік

Таблиця Б.1

	Дата (рік, місяць, число)	2021	01	01
Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	за ЄДРПОУ	00382154		
Територія: Львівська обл., м. Львів, Шевченківський р-н	за КОАТУУ	4610137500		
Організаційно-правова форма господарювання: Акціонерне товариство	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності: Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КВЕД	10.82		
Середня кількість працівників: 1017				
Адреса: 79019 Україна, Львівська область, м. Львів, вул. Ткацька, 10				
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітині): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності		v		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
станом на 31 грудня 2020 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		-	1
первісна вартість	1001		577	578
накопичена амортизація	1002		577	577
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8	328 860	172 168
Основні засоби	1010	8	568 244	793 328
первісна вартість	1011		993 971	1 288 304
знос	1012		425 727	494 976
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	19	1 132	3 737
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		898 236	969 234
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	9	225 338	211 401
виробничі запаси	1101		212 266	197 862
незавершене виробництво	1102		7 146	10 006
готова продукція	1103		5 926	3 533
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	622 030	625 538
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	11	3 818	68 499
з бюджетом	1135	11	46 806	20 562
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10	298	1 167
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12	83 380	8 111
готівка	1166		-	-
рахунки в банках	1167		83 380	8 111
Витрати майбутніх періодів	1170	13	62	1 112
Інші оборотні активи	1190	13	8 407	6 672
Усього за розділом II	1195		990 139	943 062
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300		1 888 375	1 912 296

Примітки, що додаються, є невід'язною частиною цієї фінансової звітності.

Продовження таблиці Б.1

Пасив	Код р/раха	Примітка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2		3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	14	88 111	88 111
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410	14	41 843	35 501
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7	1 124 054	1 190 841
Неоплачений капітал	1425		-	-
Видучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		1 254 008	1 314 453
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515		-	-
Довгострокові забезпечення	1520	7, 15	21 643	44 021
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		21 643	44 021
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	16	335 570	225 197
розрахунками з бюджетом	1620	16	7 041	5 962
у тому числі з податку на прибуток	1621		6 915	5 842
розрахунками зі страхування	1625		-	-
розрахунками з оплати праці	1630	16	473	661
за одержаними авансами	1635	16	-	-
Поточні забезпечення	1660	7, 15	11 622	15 247
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	17	258 018	306 755
Усього за розділом III	1695		612 724	553 822
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		1 888 375	1 912 296

Затверджено до випуску та підписано

Т.о. генерального директора

Чайка Христина Михайлівна 31 травня 2021 року

Головний бухгалтер

Яремко Марія Олегівна 31 травня 2021 року

Таблиця Б.2

Дата (рік місяць число) 2021 | 01 | 01
 Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоче» за ЄДРПОУ 00382154

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за 2020 рік

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Додаткові дані: КВЕД 10.82

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20	2 560 385	2 440 593
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	21	(2 299 274)	(2 207 697)
Валовий:				
прибуток	2090		261 111	232 896
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	24	17 295	61 235
Адміністративні витрати	2130	22	(65 593)	(46 993)
Витрати на збут	2150	23	(12 689)	(8 775)
Інші операційні витрати	2180	24	(24 854)	(74 387)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		175 270	163 976
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	25	112	571
Інші доходи	2240	26	-	30 228
Фінансові витрати	2250	25	(24 215)	(8 161)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	26	(60 050)	(29 912)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		91 117	156 702
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	19	(20 673)	(29 480)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		70 444	127 222
збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445	15	(20 969)	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		(20 969)	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		(20 969)	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		49 475	127 222

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні витрати	2500		1 894 047	1 885 319
Витрати на оплату праці	2505		217 875	171 985
Відрахування на соціальні заходи	2510		41 617	31 836
Амортизація	2515		73 961	49 051
Інші операційні витрати	2520		175 281	190 174
Разом	2550		2 402 781	2 328 365

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Затверджено до випуску та підписано

Т.з.о. генерального директора

Головний бухгалтер

Чайка Христина Михайлівна

Яремко Марія Олегівна

31 травня 2021 року

31 травня 2021 року

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоче» за ЄДРПОУ

2021	01	01
00382154		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2020 рік

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код ряда	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Находження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2 973 030	2 862 946
Повернення податків і зборів	3005		81 933	57 238
у тому числі податку на додану вартість	3006		81 933	57 238
Цільового фінансування	3010		5 605	4 390
Находження авансів від покупців і замовників	3015		-	-
Находження від повернення авансів	3020		-	-
Находження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		112	606
Находження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Находження від операційної оренди	3040		508	591
Інші находження	3095	12	364	715
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(1 886 728)	(1 809 896)
Праці	3105		(181 022)	(140 539)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(46 766)	(35 406)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(73 436)	(70 445)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(27 509)	(29 201)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		-	(5 500)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(45 927)	(35 744)
Витрачання на оплату авансів	3135		(716 864)	(562 792)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		-	-
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190	12	(2 995)	(3 252)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		153 741	304 156
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Находження від реалізації:				
необоротних активів	3205		-	-
Находження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Находження від погашення позик	3230		-	-
Находження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші находження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(227 734)	(518 301)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-

Примітка, що додається, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Продовження таблиці Б.3

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(227 734)	(518 301)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Находження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		-	280 219
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		-	-
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(5 563)	(1 805)
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(5 563)	278 414
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(79 556)	64 269
Залишок коштів на початок року	3405	12	83 380	29 041
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		4 287	(9 930)
Залишок коштів на кінець року	3415	12	8 111	83 380

Затверджено до випуску та підписано

Т.в.о. генерального директора

Головний бухгалтер

Чайка Христина Михайлівна 31 травня 2021 року

Яремко Марія Олегівна 31 травня 2021 року

Звіт про власний капітал
за 2019 рік

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Видучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	31 140	-	1 022 918	-	-	1 142 169
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(657)	-	-	(657)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	31 140	-	1 022 261	-	-	1 141 512
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	127 222	-	-	127 222
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямовання прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	10 703	-	-	-	-	10 703
Разом змін в капіталі	4295	-	-	10 703	-	127 222	-	-	137 925
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	41 843	-	1 149 483	-	-	1 279 437

Затверджено до виходу та підписано

Т.о. генерального директора

Чайка Христина Михайлівна 31 травня 2021 року

Головний бухгалтер

Яремко Марія Олегівна 31 травня 2021 року

Примітка, що додається, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»
Звіт про власний капітал
за 2020 рік

Дата (рік місяць число) 2021 01 01
за ЄДРПОУ 00382154

Форма № 4 Код за ДКУА 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєст- рований капітал	Капітал у доопцінках	Додатко- вий капітал	Резервний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (несокри- тий збиток)	Неопла- чений капітал	Вибу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	41 843	-	1 149 483	-	-	1 279 437
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(29 600)	-	-	(29 600)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	41 843	-	1 119 883	-	-	1 249 837
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	70 444	-	-	70 444
Інший сукупний дохід за звітний період (Примітка 15)	4110	-	-	-	-	(20 969)	-	-	(20 969)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	(20 969)	-	-	(20 969)
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вибучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(6 342)	-	21 483	-	-	15 141
Разом змін в капіталі	4295	-	-	(6 342)	-	70 958	-	-	64 616
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	35 501	-	1 190 841	-	-	1 314 453

Затверджено до виходу та підписано

Т.в.о. генерального директора

Головний бухгалтер

Чайка Христина Михайлівна

Яремко Марія Олександрівна

31 травня 2021 року

31 травня 2021 року

ДОДАТОК В

Річна фінансова звітність АТ «ЛКФ «Світоч» за 2021 рік

Таблиця В.1

Підприємство:	Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	Дата (рік, місяць, число)	2022	01	01
Територія:	Львівська обл., м. Львів, Шевченківський р-н	за ЄДРПОУ	00382154		
Організаційно-правова форма господарювання:	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	4610137500		
Вид економічної діяльності:	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КОПФГ	230		
Середня кількість працівників:	950	за КВЕД	10.82		
Адреса:	79019 Україна, Львівська область, м. Львів, вул. Ткацька, 10				
Одиниця виміру:	тис. грн. без десяткового знака				
Складено за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
станом на 31 грудня 2021 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		1	-
первісна вартість	1001		578	568
накопичена амортизація	1002		577	568
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8	172 168	111 855
Основні засоби	1010	8	793 328	832 107
первісна вартість	1011		1 285 424	1 405 763
Знос	1012		492 096	573 656
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	18	3 737	5 069
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		969 234	949 031
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	9	211 401	243 764
виробничі запаси	1101		197 862	228 425
незавершене виробництво	1102		10 006	7 562
готова продукція	1103		3 533	7 777
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	625 538	756 798
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	11	68 499	49 166
з бюджетом	1135	11	20 562	22 291
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10	1 167	1 793
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12	8 111	5 305
Готівка	1166		-	-
рахунки в банках	1167		8 111	5 141
Витрати майбутніх періодів	1170	13	1 112	1 384
Інші оборотні активи	1190	13	6 672	7 997
Усього за розділом II	1195		943 062	1 088 498
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300		1 912 296	2 037 529

Продовження таблиці В.1

Пасив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	14	88 111	88 111
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410	14	35 501	31 141
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7	1 190 841	1 289 105
Неоплачений капітал	1425		-	-
Виучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		1 314 453	1 408 357
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	7, 15	44 021	342 157
Довгострокові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		44 021	342 157
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	16	225 197	267 656
розрахунками з бюджетом	1620	16	5 962	867
у тому числі з податку на прибуток	1621		5 842	806
розрахунками зі страхування	1625	16	-	277
розрахунками з оплати праці	1630	16	661	469
за одержаними авансами	1635	16	-	53
Поточні забезпечення	1660	7	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7, 15	322 002	17 693
Усього за розділом III	1695		553 822	287 015
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		1 912 296	2 037 529

Затверджено до випуску та підписано

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Галицька Ю.В.

25 серпня 2022 року

Яремко М.О.

25 серпня 2022 року

Дата (рік місяць число)

2022	01	01
------	----	----

 Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ

00382154

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19	2 572 657	2 560 385
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	20	(2 329 241)	(2 299 274)
Валовий:				
прибуток	2090		243 416	261 111
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	23	15 574	17 295
Адміністративні витрати	2130	21	(73 764)	(65 593)
Витрати на збут	2150	22	(15 833)	(12 689)
Інші операційні витрати	2180	23	(27 331)	(24 854)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		142 062	175 270
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	24	2	112
Інші доходи	2240	25	10 920	-
Фінансові витрати	2250	24	(20 411)	(24 215)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	25	(17 984)	(60 050)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		114 589	91 117
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	18	(23 362)	(20 673)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		91 227	70 444
збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка вільного сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445	15	6 865	(20 969)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		6 865	(20 969)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		6 865	(20 969)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		98 092	49 475

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні витрати	2500		1 874 899	1 894 047
Витрати на оплату праці	2505		231 759	217 875
Відрахування на соціальні заходи	2510		48 390	41 617
Амортизація	2515		89 314	73 961
Інші операційні витрати	2520		201 807	175 281
Разом	2550		2 446 169	2 402 781

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Затверджено до випуску та підписано

Генеральний директор

Галицька Ю.В.

25 серпня 2022 року

Головний бухгалтер

Яремко М.О.

25 серпня 2022 року

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ

2022	01	01
00382154		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2021 рік

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Находження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2 844 949	2 973 030
Повернення податків і зборів	3005		16 713	81 933
у тому числі податку на додану вартість	3006		16 713	81 933
Цільового фінансування	3010		6 005	5 605
Находження авансів від покупців і замовників	3015		-	-
Находження від повернення авансів	3020		-	-
Находження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		2	112
Находження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Находження від операційної оренди	3040		564	508
Інші находження	3095	12	3 017	364
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(1 768 331)	(1 886 728)
Праці	3105		(195 257)	(181 022)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(49 199)	(46 766)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(81 929)	(73 436)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(32 653)	(27 509)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(49 276)	(45 927)
Витрачання на оплату авансів	3135		(690 352)	(716 864)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		-	-
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190	12	(2 849)	(2 995)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		83 333	153 741
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Находження від реалізації:				
необоротних активів	3205		-	-
Находження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Находження від погашення позик	3230		-	-
Находження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші находження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(75 231)	(227 734)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-

Продовження таблиці В.3

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(75 231)	(227 734)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		-	-
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		-	-
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(8 440)	(5 563)
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(8 440)	(5 563)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(338)	(79 556)
Залишок коштів на початок року	3405	12	8 111	83 380
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(2 468)	4 287
Залишок коштів на кінець року	3415	12	5 305	8 111

Затверджено до випуску та підписано

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Галицька Ю.В.

Яремко М.О.

25 серпня 2022 року

25 серпня 2022 року

Звіт про власний капітал
за 2020 рік

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код радика	Зареєст- рований капітал	Капітал у дооцінках	Долго- вий капітал	Резервний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (неповритий збиток)	Неопла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	41 843	-	1 149 483	-	-	1 279 437
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(29 600)	-	-	(29 600)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	41 843	-	1 119 883	-	-	1 249 837
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	70 444	-	-	70 444
Інший сукупний дохід за звітний період (Примітка 15)	4110	-	-	-	-	(20 969)	-	-	(20 969)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	(20 969)	-	-	(20 969)
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спродування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погадження заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Видалення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(6 342)	-	21 483	-	-	15 141
Разом змін в капіталі	4295	-	-	(6 342)	-	70 958	-	-	64 616
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	35 501	-	1 190 841	-	-	1 314 453

Затверджено до випуску та підписано

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Галашва Ю.В.

25 серпня 2022 року

Яремко М.О.

25 серпня 2022 року

Примітка, що додається, є невід'язною частиною цієї фінансової звітності.

Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Дата (рік місяць число) 2022 01 01
за ЄДРПОУ 00382154Звіт про власний капітал
за 2021 рік

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (неповернений збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	35 501	-	1 190 841	-	-	1 314 453
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(4 188)	-	-	(4 188)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	35 501	-	1 186 653	-	-	1 310 265
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	91 227	-	-	91 227
Інший сукупний дохід за звітний період (Примітка 15)	4110	-	-	-	-	6 865	-	-	6 865
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	6 865	-	-	6 865
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(4 360)	-	4 360	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	-	(4 360)	-	102 452	-	-	98 092
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	31 141	-	1 289 105	-	-	1 408 357

Затверджено до випуску та підписано

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Галашька Ю.В.

25 серпня 2022 року

Яремко М.О.

25 серпня 2022 року

Звіт, що додається, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.